

Cramon

04

KYS KASVAA

➤ Kuopion sairaala-apteekki laajenee

28

KANKEAT KAAVAT

➤ Hidastaako kaavoitus talouskasvua?

SYYSKUU |

CRAMO FINLAND OY:N SIDOSRYHMÄLEHTI

02 | 2013

PALKITSEMISEN
TULEE OLLA REILUA

LUVASSA
LÄMMIN SYYSKY

Cramo
uskoo
Baltiaan

Juhana Vartiainen

TYÖLLÄ ULOS
UMPIKUJASTA

Cramo Finland Oy on osa Cramo-konsernia, jonka emoyhtiö Cramo Oyj on listattu Helsingin Pörssissä.

CRAMO FINLAND OY

Kalliosolantie 2,
01740 Vantaa,
puh. 010 66 110
faksi 010 661 1299
www.cramo.fi
info.fi@cramo.com
www.facebook.com/
cramofinland

PÄÄTOIMITTAJA

Tatu Hauhio

TOIMITUS

OS/G Viestintä,
p. 0207 806 800,
www.osgviestinta.fi

TOIMITUSIHTERI

OS/G Viestintä,
Johanna Savolainen

TAITTO

OS/G Viestintä,
Pekka Eskelinen

KANNEN KUVA

Lehtikuva

PAINO

Kirjapaino Öhrling

PAPERI

Galerie Art Silk

PAINOSMÄÄRÄ

6 500 kpl

JAKELUMUUTOKSET

info.fi@cramo.com

TUOTTEET JA PALVELUT

Cramo vuokraa koneita, laitteita, tiloja ja tarjoaa rakentamista, saneeraamista ja kunnossapitoa tukevia palveluja.



Eläkeiän nosto haastaa perinteiset työaikamallit

TATU HAUHIO

toimitusjohtaja, Cramo Finland Oy

Eläkeiän nosto on ollut Suomessa varsinainen kuuma peruna. Päätäjien sormissa potaatti on polteltu ihan tosissaan, ja kansan rivit eläkeiän nostosta puhuminen on saanut kuohuksiin.

Tässä lehdessä eläkeiän nostosta esittää oman mielipiteensä Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATT:n ylijohtaja Juhana Vartiainen.

Vartiaisen heinäkuisen haastattelun jälkeen hallitus ryhtyi toimiin. Tällä hetkellä näyttää siltä, että eläkeikä nousisi mahdollisesti vuonna 2017.

Myös minulta kysytään usein, uskonko, että työntekijämme voisivat jäädä nykyistä myöhemmin eläkkeelle.

Ja jos olen aivan rehellinen, en usko.

Töissä jaksaminen on tietysti yksilöllistä, mutta mielestäni on kohtuutonta olettaa, että kaikki yli 63-vuotiaat jaksaisivat edelleen tehdä raskasta fyysistä työtä useita tunteja päivässä.

Osa tietysti jaksaa, ja haluaa, ja hyvä niin. Mutta mielestäni kaikkien suomalaisten eläkeikää ei pitäisi nostaa yhtäkkiä – alaan katsoen.

Lisäksi olisi pidettävä mielessä, että suuri osa ihmisistä jää eläkkeelle, koska he arvostavat vapaa-aikaa. Tätä ei pidä väheksyä.

Vartiaisen ja hallituksen näkemyksen mukaan eläkeiän nosto on kuitenkin välttämätön Suomen ja hyvinvointivaltion tulevaisuuden kannalta.

Ehkä varmuuden vuoksi olisikin siis syytä miettiä, millä tavalla eläkeiän nosto olisi järkevintä toteuttaa.

Ainakin työhyvinvoinnilla ja työn mielekkyydellä on suuri merkitys työssä jaksamisessa. Näissä työnantaja on avainasemassa, vaikkei pystykään ihmeisiin ilman työntekijän vastavuoroista sitoutumista – joka muuten on myös yksi tämän lehden aiheista. Cramossa henkilöstöä pyritään esimerkiksi sitouttamaan ja palkitsemaan henkilöstön osakesäästöjärjestelmän ja avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmän avulla.

Työhyvinvoinnista puhuttaessa voidaan myös kysyä, olisiko Suomen työaikamallin aika jo kehittyä ja joustaa? Onko tarpeen, että suurin osa suomalaisista käy töissä viisi kertaa viikossa klo 8–16? Malli ei voi sopia yhtä hyvin eri ikäisille ja eri elämäntilanteissa eläville ihmisille.

Ehkä iäkkäämmät ihmiset jaksaisivat paremmin töissä, jos osa-aikatyömahdollisuudet olisivat paremmat? Jos työ olisi kevyempää? Jos kokeneet työntekijät voisivat raskaan fyysisen työn sijaan toimia nuorempien mentoreina, opastajina?

Erilaisten työaikamallien on tietysti oltava kannattavia myös yrityksille, mutta muuten vain mielikuvitus ja nykyinen arvomaailmamme rajaavat mahdollisuuksia.

Siitä olen Vartiaisen kanssa joka tapauksessa samaa mieltä, että työ on yksi tärkeimmistä avaimista niin yksityisten ihmisten kuin Suomenkin hyvinvointiin.

Hyvää syksyä toivottaen,
Tatu Hauhio

17

PULMA&RATKAISU

➤ Seuraa ja valvo työmaatasi

23

PELIT&VEHKEET

➤ Valoa pimeään vuodenaikaan

27

TURVALLISUUSTEKO

➤ Telineasentajien sertifiointikoulutukset alkoivat



4



32

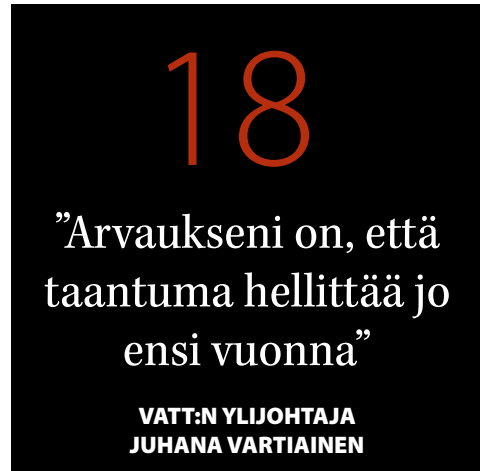
3
nro 2 |
2013



31



34



18

”Arvaukseni on, että taantuma hellittää jo ensi vuonna”

VATT:N YLIJOHTAJA
JUHANA VARTIAINEN

YHTEISKOULU VIIHTYY VÄISTÖTILOISSA

06

UUTISET

08

CRAMO KAVERI MENESTYY

11

LÄMMITYSPALVELUT AUTTAVAT TYÖMAALLA

12

PALKKIO RIIPPUU ELÄMÄNVAIHEESTA

14

SIIRTOKELPOISIA TILOJA BALTIAAN

24

KAAVOITUS ON JÄHMEÄÄ

28

VUODEN 2013 JALKAPALLOHUOLTAJA

32

Cramo toimii yhtenä urakoitsijana uuden sairaala-apteekin laajennustöissä.

KYS eli Kuopion yliopistollinen sairaala kasvaa seuraavan parin vuoden aikana sairaanhoitopiirien yhdistyessä. Yksi sairaalan laajenemiseen liittyvistä hankkeista on sairaala-apteekin peruskorjaus ja laajennus. Rakennustöitä ohjaa ja suunnittelee Pöyry CM, joka toimii projektissa konsultin roolissa.

– Hankkeessa ei ole pääurakoitsijaa, vaan työt on jaettu useamman urakoitsijan kesken. Kyseessä on projektinjohtopalvelumalli, jossa Pöyry hoitaa urakoitsijoiden kilpailuttamisen ja johtaa työmaata, kertoo projekti-insinööri **Annemari Ikkäheimo** Pöyry CM:n kiinteistöprojektinjohdosta.

– Cramo toimii hankkeessa työmaapalvelu-urakoitsijana. Se tarkoittaa, että Cramon vastuulla on esimerkiksi sosiaali- ja toimistotilojen hankkiminen, näiden tilojen ja työmaan siistinä pitäminen sekä yleisvalaistus, sähköistys, lämmitys ja vedenjakelu. Lisäksi kulkuteiden kunnossapito sekä työmaan raja-aidat ja opasteet kuuluvat Cramon vastuualueelle, Ikkäheimo sanoo.

Urakoitsijana toimiminen on Cramolle uusi aluevaltaus.

– Aloitimme työmaalla toukokuussa 2013. Vahvuutemme työmaalla on, että pystymme reagoimaan nopeasti tapahtuviin muutoksiin. Olemme jatkuvassa valmiustilassa, sanoo aluemyyntipäällikkö **Henrik Kosonen** Cramolta.

Ikkäheimon mukaan työmaalla on tähän mennessä kaikki sujunut hyvin.

– Tällä hetkellä käynnissä ovat runkorakennustyöt. Aloitimme helmikuussa 2013 purkamalla rakennuksen sisäosat ja julkisivun. Tarkoituksenamme on laajentaa rakennusta, ja myös lisätä korkeutta parilla kerroksella. Koko työn pitäisi valmistua syksyllä 2014.

USEAMMAN URAKOITSIJAN KESKEN jaetut työt ovat hoituneet joustavasti. Projektissa on mukana noin 30 osurakoitsijaa.

– Sujuvuuden varmistamiseksi olemme käyneet kriittisiä työvaiheita etukäteen läpi urakoitsijoiden kanssa, Ikkäheimo sanoo.

Cramo hoitaa työmaalla kaikki mahdolliset muutokset. Nopeasta reagoinnista on ollut hyötyä etenkin ongelmatilantessa.

– Myrskyssä eräät rakennuksen osat saivat kosteutta. Ryhdymme heti kuivattamaan näitä kosteuserkkiä osia, Kosonen havainnollistaa.

Kososen mukaan Cramo aikoo toimia urakoitsijan roolissa vastaisuudessaakin.

– Mitään ei ole vielä lyöty lukkoon, mutta kyllä tällainen työmalli on yleistymässä. Uudenlainen työskentely on ollut Cramon kannalta todella hyödyllistä. Opimme paljon ja olemme entistäkin paremmin selvillä asiakkaiden toiveista. ■

KYSin sairaala-apteekki laajenee useamman urakoitsijan voimin. Annemari Ikkäheimo kiittelee töiden sujuneen hyvässä yhteishengessä. Henrik Kosonen kertoo urakoitsijana toimimisen olevan Cramolle uusi ja tervetullut aluevaltaus.



KYSIN SAIRAALA- APTEEKKI LAAJENEE

TEKSTI: MATLEENA MERTA | KUVAT: ARI-PEKKA KERÄNEN

5
nro 2 |
2013





- Kaikki meille tulleet siirtokelpoiset tilat olivat uusia, kertoo Hämeenlinnan Yhteiskoulun rehtori Arto Nykänen.



TEKSTI: PIIRKKO SOININEN | KUVAT: HARRI NURMINEN

Hyvässä hengessä

Hämeenlinnan Yhteiskoulun oppilaat opiskelevat Cramon viihtyisissä siirtokelpoisissa tiloissa sillä välin, kun kosteus- ja asbestiongelma karsiva koulurakennus peruskorjataan.



Kun uusia tiloja ei ole moitittu, eikä se tarkoita, että tyytyväisiä ollaan, hymyilee rehtori **Arto Nykänen** Cramon siirtokelpoisten koulutilojen vieressä.

Tuomelan koulurakennuksen tuloilma-kanavien sisäpinnoilla havaittiin viime vuoden alussa viitteitä asbestipölystä. Tutkimuksissa rakennuksesta löydettiin pieniä määriä asbestikuituja, antofylliitti- ja amosiittiasbestia. Oppilaat siirtyivät saman tien väistötiloihin.

Tämän vuoden helmikuussa Cramo voitti Hämeenlinnan kaupungin tilapalvelun järjestämän väistötilojen kilpailutuksen ja toimitti koululle neljä siirtokelpoista C40-tilaa, joiden pinta-ala on 1 150 m². Kesällä koulua laajennettiin vielä 464 m².

– Kriteeristö oli varsin tiukka. Kävimme Lahdessa katsomassa sinne pystytettyjä Cramon tiloja ja niiden hyvästä toimivuudesta al-

koi syntyä yhteinen näkemys. Kaikki meille tulleet siirtokelpoiset tilat olivat uusia.

VUOKRASOPIMUS ULOTTUU NÄILLÄ näkymän vuoden 2015 loppuun, jolloin vanhan koulun peruskorjauksen pitäisi olla valmis.

– Siirtokelpoiset tilat ovat toimineet juuri niin hyvin kuin oli ajateltukin. Olemme koulun väkenä tyytyväisiä.

Cramo toimitti paikalle myös pienen esiintymislavan.

– Työnimellä Hykki herää nostamme lavalla esiin uutta liikunnallista aktiiviteettia. Kokoamme kaksi kertaa viikossa kaikki koulun 700 oppilasta pieneen noin 10–15 minuuttia kestäväan taukojumppaan, joka johdetaan esiintymislavalta. Mukana jumppaamassa on myös väkeä Hämeenlinnan kaupungin eri urheiluseuroista, kertoo rehtori. ■

Neljä siirtokelpoista tilaa on sijoitettu koulun viereiselle Tuomelan kentälle. Neliön muotoon sijoitettujen rakennusten keskelle jää rauhallinen sisäpiha. Pihan keskellä sijaitsee esiintymislava, jolta johdetaan koko koulun yhteisiä taukojumppia.



Cramon kasvot JV1:n työmaalla

Cramo perusti noin vuosi sitten väliaikaisen vuokraamopisteen Vantaan Energia Oy:n uuden jätevoimalaitoksen JV1:n työmaalle Itä-Vantaan Långmossenbergeniin.

Tälläisen suljetun, ainoastaan yhdellä työmaalla työskentelevien yritysten käyttöön tarkoitetun toimipisteen avaaminen oli Cramolle aivan uutta.

– Kyseessä on pilottihanke, mutta vuoden aikana saamiemme hyvien kokemusten perusteella uskallan ennustaa, että tällaisia vuokraamoja tullaan jatkossa perustamaan lisää, kertoo Cramon vuokrauspäällikkö **Juha Tenhovirta**.

Tenhovirta perustelee yhtä työmaata palvelevan vuokraamon perustamista asiakaslähtöisyydellä. Tätä vahvistaa vielä se, että väliaikainen vuokraamo ja sen tarjoamat palvelut suunnitellaan alusta asti yhteistyössä asiakkaan kanssa.

– Haluamme olla entistäkin lähempänä asiakkaitamme ja antaa heille henkilökohtaista palvelua. Uskon, että tällainen toiminta on tulevaisuutta. Jotta väliaikaisen vuokraamon perustaminen on kannattavaa, on työmaan oltava pystyssä kuitenkin vähintään kaksi vuotta, Tenhovirta selittää.

JV1:n työmaalla työskentelee parhaimmillaan noin 500 henkilöä. Aliurakoitsijoita työmaalla on useita kymmeniä. Asiakkaita vuokraamalla siis riittää.

Cramon vuokraamo toimii JV1:n työmaalla Cramon siirtokelpoisissa tiloissa. Toimipisteessä työskentelee normaalisti kaksi työntekijää: vuokraamoesimies **Esa Kammonen** ja **Olli Huhta**. Kesällä duo sai vahvistusta myös yhdestä kesätyöntekijästä.

– Työskentely työmaolosuhteissa on ollut

mielenkiintoista. Paikalla on ihmisiä monista Euroopan maista ja kulttuureista, mikä on lisännyt työn monipuolisuutta, lähes 30 vuotta Cramolla työskennellyt Kammonen kertoo.

Myös Kammonen sanoo pitävänsä JV1:n toimipisteen vahvuutena nimenomaan läheisyyttä.

– Me olemme Cramon kasvot työmaalla, emme vain ääni puhelimessa. Koska sijaitsemme kävelyetäisyydellä, asiakkaiden on helppo vuokrata meiltä laitteita ja pyytää palveluja, mutta myös kysyä tietoja ja neuvoja monenlaisissa asioissa.

Cramon JV1-vuokraamon tärkein tehtävä on tällä hetkellä laitevuokraus. Työmaan alusta lähtien Cramon sähköasentajat ovat myös olleet rakentamassa ja muokkaamassa työmaan sähköjä sekä sisä- ja ulkovalaistusta kulloistakin tarvetta vastaaviksi. Myös työmaan lämmitys oli talvella Cramon vastuulla samoin kuin talvirakentamiseen liittyvä roudansulatus.

– Palaute työstä on ollut myönteistä. Koska toimipisteemme sijaitsee työmaalla, pystymme hoitamaan työt joustavasti ja reagoimaan nopeasti äkillisiin tarpeisiin, Kammonen kuvailee.

JV1 jätevoimalaitos valmistuu kesään 2014 mennessä. Tällöin alueelta poistuu myös Cramon vuokraamo.

Valmistuessaan JV1 tulee tuottamaan sähköä noin 78 MW ja kaukolämpöä noin 120 MW. Sähkö ja lämpö tullaan tuottamaan polttamalla vuosittain 340 000 tonnia lajiteltua yhdyskuntajätettä – eli niitä roskapusseja, joita pääkaupunkiseutulaiset kiikuttavat roska-asioihin joka päivä. ■



Ensimmäinen kestävä kehityksen raportti julki

Cramo on julkaissut ensimmäisen Pohjoismaiden kestävä kehityksen raporttinsa.

Raportti laadittiin Cramo Finlandin sekä Cramo Norjan ja Cramo Ruotsin vuoden 2012 toimintojen perusteella.

Raportti sisältää kestävästä kehityksestä tietoja, jotka ovat olennaisia Cramon sidosryhmille kuten asiakkaille, henkilöstölle, osakkeenomistajille sekä yhteistyökumppaneille.

Raportista löytyy tietoa esimerkiksi siitä, miten Cramo saavuttaa korkeat ympäristövaatimuksensa sekä varmistaa työntekijöilleen turvallisen ja houkuttelevan työpaikan – kannattavuudesta tinkimättä. Avaintekijöitä tässä ovat muun muassa vankka energiatehokkuus- sekä työturvallisuusosaaminen.

Raportista löytyy myös paljon tietoa Cramo Caresta, vuosina 2010 ja 2011 kehitetystä Cramon kestävä kehityksen ohjelmasta, jonka avulla Cramo koordinoi ja seuraa kestävä ja tuottoisaa työtä organisaatiossaan.

Jatkossa yhteispohjoismainen raportti tullaan tekemään vuosittain ja suunnitelmassa on myös laajentaa sitä myöhemmin muihin maihin.

– Raportti on kirjoitettu asiakaslähtöisesti, eli asiakkaat voivat tunnistaa raportista toimintojaan ja etsiä siitä lisää kestäviä ratkaisuja omaan toimintaansa, kuvailee Cramo Finlandin lautupäällikkö **Mirja Juslin**.

Cramon kestävä kehityksen raportin voi ladata sekä suomeksi että englanniksi osoitteesta www.cramo.fi/kestavakehitys. ■

Handyman – harppaus nykyaikaan

Cramon asennuspalvelut harppasi viime talvena askeleen eteenpäin, kun se otti käyttöönsä sähköisen työsuunnittelu- ja raportointijärjestelmän, Handymanin.

Muutos oli suuri ja haasteellinen sekä työnjohdolle, vuokraamoille että asentajille, joiden kynät ja paperit vaihtuivat Samsungin tablet-tietokoneisiin.

Askel nykyaikaan kuitenkin kannatti: Handyman toi asennuspalveluille valtakunnallisesti yhtenäisen ja reaaliaikaisen työraportointiprosessin ja -järjestelmän sekä helpotti työn suunnittelua. Kaikki tämä taas paransi Cramon valmiutta palvella asiakkaitaan entistäkin paremmin.

Handyman-projekti starttasi jo kesä-heinäkuussa 2012. Järjestelmää testattiin Vaasan asennuspalveluiden pilottiryhmän kanssa.

Hyvien käyttökokemusten perusteella Handyman päätettiin ottaa käyttöön koko Suomessa. Käyttöönotto aloitettiin marraskuussa – koulutuksien myötä etelästä pohjoiseen edeten.

Handyman jakaantuu työnjohdon PC:llä käytettävään Handyman Office -sovellukseen sekä asentajien tableteilla toimivaan versioon.

Työnjohtajien Office on apuna töiden suunnittelussa ja aikataulutuksessa, uusien töiden välittämisessä asentajille sekä valmiiden töiden ohjaamisessa laskutukseen.



Handymanin ansiosta työnjohtajat saavat paremman kokonaiskuvan meneillään olevien sekä tulevien työmaiden aikatauluista, jolloin resurssien kohdentaminen helpottuu.

Asentajat taas näkevät tabletilla tulevat ja meneillään olevat työnsä heti, kun työn-

johtaja on tallentanut tilauksen tiedot Handyman Officeen.

- Näin myös asentajan on helpompi hahmottaa työpäivänsä kulkua. Hänellä on tabletillaan tieto siitä, minkä työn asiakas on tilannut, ja mitä asiakkaan kanssa on sovittu. Asentaja pystyy myös raportoimaan Handymanin kautta työnjohdolle, jos alkuperäiseen suunnitelmaan on tullut muutoksia. Asiakkaalle voidaan taas raportoida tehdyistä töistä, Cramon projektipäällikkö **Emma Närhi** kuvailee.

Tehtyjen työtuntien ja muiden veloitusten lisäksi työkohteen tietoihin voidaan tallentaa valokuvia ja muita dokumentteja kohteesta. Dokumentit ja raportit voidaan lähettää tabletilla sähköpostilla asiakkaalle.

Myös Vaasan asennuksen työnjohtaja **Mikko Rinnasto** liputtaa Handymanin puolesta.

- Meillä Vaasassa Handyman otettiin käyttöön välittömästi ensimmäisen koulutuspäivän jälkeen. Asiakkaat ovat suhtautuneet uudistukseen hyvin alun hämmennyksen jälkeen. Olemme saaneet myönteistä palautetta uudesta toimintatavastamme. Asiakas voi esimerkiksi kuitata raportin tehdystä työstä riippumatta siitä, onko hän paikan päällä, Rinnasto sanoo. ■

VALOA, VALVONTAA JA VIRTAA

Nyt pimenee. Cramo toimittaa tarpeidesi mukaisen energiatehokkaan valaistuksen, etävalvontaratkaisut sekä tarvittavat työmaasähköistyksen tuotteet työmaallesi avaimet käteen -periaatteella.

Lue lisää: www.cramo.fi/syyskampanja



Mika Uttu Orimattilasta valittiin vuoden 2013 jääkiekkohuoltajaksi

10
nro 2 |
2013

Cramo ja Suomen jääkiekkohuoltajat ry jakoivat Vuoden jääkiekkohuoltaja 2013 -palkinnon tänä vuonna toista kertaa jääkiekon keväällä pelattujen MM-kisojen kunniaksi.

Palkinnon voitti Lahden Pelicansin A-junnujen ja U17 nuorten maa-joukkueen huoltajana toimiva **Mika Uttu**.

Vuoden jääkiekkohuoltaja valittiin yleisöäänestyksellä. Uttu voitti äänestyksessä toiseksi tulleen Vaasan Sportin huoltajan **Taisto Tankan** kymmenen äänen erotuksella. Uutun ja Tankan lisäksi finaalissa oli ehdolla kahdeksan muuta ansioitunutta jääkiekkohuoltajaa. Tuomaristo valitsi heidät lähes 250 ehdokkaan joukosta.

– Vuoden jääkiekkohuoltaja -äänestys on kasvanut jääkiekkopiiriin ilmiöksi. Tänä vuonna jo yli 5 000 kävi äänestämässä omaa suosikiaan. Kilpailun ovat ottaneet omakseen erityisesti junnut, tuomaristossa toiminut Cramon markkinointipäällikkö **Lasse Huuhka** iloitsee.

Uutun lätkähistoria on vahva. Hän on pelannut itse kiekkoa, toiminut tuomarina ja vuodesta 1994 lähtien myös ollut junioririkokossa huoltajana.

– Olen kasvanut jääkiekkohullussa perheessä ja viettänyt lähes kaiken vapaa-aikani 4-vuotiaasta lähtien jäähalleilla.

Tunnustus lämmittää ison miehen sydäntä kovasti ja kannustaa jatkaamaan. Tosin en minä näitä hommia jättäisi kuin jalat edellä, Uttu naurahtaa.

Uttu palkittiin 1 000 euron matkalahjakortilla.

Huolto pelaa -kampanjan yhteydessä jaettiin keväällä myös 3 000 lippuja MM-kisojen peleihin.

Huolto pelaa -kampanja laajeni tänä kesänä myös viheriöille, kun Cramo ryhtyi yhteistyöhön Palloliiton kanssa. Huolto pelaa -kampanjalla Cramo haluaa nostaa esiin huoltajien työn merkitystä niin jääkiekossa kuin jalkapallossakin. Aivan kuten rakennustyömailla cramolaiset auttavat rakentajia tekemään työnsä, huoltajat pitävät huolen siitä, että pelaajat voivat keskittyä olennaiseen. ■



Cramon ponnistelut turvallisen työympäristön hyväksi palkittiin



Suomi on toinen Cramo-maa, joka on saavuttanut kaikki kolme Cramo-konsernin tavoitteeksi asettamaa sertifiointia.

Kolmannen sertifikaattinsa Cramo Finland sai viime keväänä, kun Cramon työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmälle myönnettiin OHSAS 18001 -sertifikaatti. Tätä aiemmin Cramo oli jo ehtinyt saada laatu- (ISO 9001) ja ympäristösertifikaatit (ISO 14001). Sertifikaatit kattavat nyt koko Cramo Finlandin toiminnot.

– Työturvallisuusertifikaatti on vahva signaali sekä Cramon nykyiselle että potentiaaliselle henkilökunnalle, yhteistyökumppaneille ja asiakkaille: se kertoo Cramon ponnistelevan tosissaan turvallisen ja viihtyisän työympäristön puolesta, sanoo Cramon työsuojelupäällikkö **Mikko Yläjääsکی**.

Yläjääsکی kertoo Cramon tehneen viimeisen vuoden aikana reippaasti töitä erityisesti työterveys- ja työturvallisuuskäytäntöjensä kehittämiseksi ja yhtenäistämiseksi.

– Keskeistä järjestelmässämme on vaarojen tunnistaminen ennalta sekä vaarojen arviointi ja korjaaminen jo ennen ongelmien syntymistä, Yläjääsکی selittää.

Vaarojen systemaattisella tunnistuksella ehkäistään onnettomuuksia ja sairauksia ja turvataan henkilöstön työkyky normaaliin eläkeikään saakka. Cramo myös työturvallisuuskouluttaa henkilökuntaansa jatkuvasti, ja pitää huolen siitä, että jokaisella henkilöllä, joka liikkuu työmaalla, on työturvallisuuskortti. Järjestelmän toimivuudesta kertoo se, että Cramolla on tänä vuonna onnistuttu kääntämään tapaturmien määrä selvään laskuun.

Esimerkiksi tammi- ja toukokuun välillä tänä vuonna tapaturmia sattui vain kuusi kappaletta, joista aiheutui yhteensä 18 poissaolopäivää. Vastaavalla ajanjaksolla edellisenä vuonna luvut olivat 18 tapaturmaa ja 184 poissaolopäivää. ■

Kaveruus kannattaa

Cramo Kaveri -etuohjelma on ollut jopa odotettua suurempi menestys. Jatkossa Cramo pyrkii laajentamaan ohjelmaansa.



Tyytyväinen Kaveri-asiakas Matti Toikkanen arvostaa säännöllisiä vierailuita työmaalla. Hänen mielestään Kaveriohjelman tiedotus on sujunut hyvin.

TEKSTI: MATLEENA MERTA | KUVA: MATTI SALMI

Cramo Kaveri -etuohjelma lähti käyntiin pilottina Jyväskylästä loppusyksystä 2012. Innostuneen vastaanoton myötä etuohjelmaa päätettiin jatkaa ja laajentaa muuallekin Suomeen.

Cramon Kavereiksi voivat liittyä pienet ja keskisuuret yritykset, joille Cramo haluaa tarjota mahdollisuuden samoihin alennusprosentteihin ja etuihin kuin suurille yritysasiakkaille.

Vastavuoroisesti Cramon Kaverit maksavat liittymismaksun, jonka he saavat takaisin, kun yhdessä sovitut ehdot ovat täyttyneet.

Tällä hetkellä Cramon Kavereiksi voi liittyä jo 19 paikkakunnalla. Samalla alueella toimivat Cramon Kaverit muodostavat Kaveriporukoita, jotka saavat yhdessä suurempia etuja.

MITÄ SUUREMPI Kaveriporukka on, sitä parempi on esimerkiksi laitteiden ja koneiden toimitusvarmuus alueella. Lisäksi, kun Kaveriporukan yhteenlaskettu vuokrausmäärä nousee vuositasolla minimissään 150 000 euroon, saavat kaikki porukan Kaverit vuosihyvityksen.

– Cramo Kaveri -etuohjelma on jotain,

mitä kukaan ei ole koskaan aiemmin tehnyt. Kun aloitimme, ilmassa oli pienoista jännitystä. Olen kuitenkin todella positiivisesti yllätynyt siitä, miten hyvin homma on sujunut, kertoo idean isä, tuotepäällikkö **Antti Hulkko** Cramolta.

– Opeteltavaakin vielä riittää, esimerkiksi viestinnän kanssa. Haluamme pitää asiakkaat ajan tasalla. Pyrimme lähettämään tiedotteen joka kuukausi, jossa on sekä kyseistä asiakasta itseään, että tämän omaa kaveriporukkaa koskevaa tietoa. Lisäksi Kavereille lähetetään kuukausittaisia Kausitarjouksia, Hulkko lisää.

Myös kaveri-asiakas **Matti Toikkanen** Feeniks-saneeraukselta kiittelee Cramo Kaveri -etuohjelmaa.

– Kaikki on sujunut hyvin, ja tuotteet ovat aina tulleet ajallaan. Arvostan sitä, että Cramo tuntuu oikeasti välittävän Kavereistaan. Soittamalla ilmoitetaan uusista tuulista ja työmailla vierailaan säännöllisesti.

FEENIKS-SANEERAUS on ollut Cramon Kaverina jo lähes vuoden. Toikkasen mukaan he kuulivat etuohjelmasta Cramon Jyväskylän toimipisteen Kaverimyyjä **Harri Hiiri**

” Cramo Kaveri -etuohjelma on jotain, mitä kukaan ei ole koskaan aiemmin tehnyt.

selta. Hyödyllisiä etuja ovat olleet esimerkiksi alennukset laitteiden vuokrahinnoista, entistä parempi laitevalikoima ja ajoittain saatavat bonukset.

– Suosittelen ilman muuta Kaveri-asiakkaaksi ryhtymistä, Toikkanen vinkkaa.

Jatkossa Cramo pyrkii tekemään yhteistyötä myös muiden, omaa alaa sivuavien yritysten kanssa.

– Olemme hankkimassa kumppaneita muista saman alan toimijoista. Ideana on, että Kaveri-asiakkaat saavat lisäetuja, esimerkiksi alennuksia, myös kumppaniyrityksiltä, Hulkko kertoo.

Lisätietoja Cramo Kaveri -etuohjelmasta: www.cramokaveri.fi. ■

Lämmintä syksyä!

TEKSTI: JOHANNA SAVOLAINEN | KUVAT: CRAMO JA DREAMSTIME

Cramon lämmityspalvelut takaavat työmaalle miellyttävät työskentelyolosuhteet – viis syystuulesta tai kinoksista. Cramon avaimet käteen -periaatteella toimiviin palveluihin kuuluvat niin rakennusaikaisen lämmityksen suunnittelu, asennus kuin ylläpitokin. Sormien ja varpaiden lisäksi lämpö on tärkeää myös eri rakennusvaiheiden loppuun saattamiselle.

12
nro 2 |
2013

3-1000 kW

Cramon valikoimassa on erilaisia lämmityslaitteita, joiden teho vaihtelee 3 ja 1 000 kilowatin välillä. Huolellinen mitoitus takaa riittävän, mutta kustannustehokkaan lämmityksen.

Cramolla on Suomen laajin lämmityslaittevalikoima. Lämpöä tuotetaan kaukolämmön, polttoöljyn, nestekaasun tai sähkön avulla.



1/3

Yli kolmannes suomalaisista työtä tekevästä altistuu työssään kylmälle. Pisimmän aikaa kylmälle altistutaan talviaikaan rakennustyömaiden, kiinteistönhoidon, maaja metsätalouden sekä merenkulun ammateissa.

- 10 °C

Kylmä alkaa selvästi haitata työntekoa silloin, kun ympäristön lämpötila laskee -10-asteen tienoille.



Edullisin lämmöntuottomuoto on kaukolämpö. Siihen liityttäessä voidaan käyttää Cramon tilapäisiä lämmönvaihtimia, joiden teho vaihtelee 250 ja 900 kW:n välillä.



Elimistön jäähtyminen heikentää fyysistä ja henkistä suorituskykyä. Myös tapaturmien riski kasvaa, jos fyysinen suorituskyky ja liikkeiden koordinaatio heikkenevät kylmästä aiheutuvan kudosten jäähtymisen seurauksena.

Cramon erikoiskalustoon kuuluvat muun muassa betonilämmityskaapelit ja roudansulatuskalusto.

30–370 kW

Cramon polttoöljyllä toimivien lämpöpuhaltimien teho vaihtelee 30 ja 370 kW:n välillä. Tämä lienee perinteisin tapa hoitaa työmaan lämmitys.



3–20 kW

Cramolta saa helposti sijoitettavia sähkölämmittimiä kolmesta kahteenkymmeneen kilowattiin. Ei päästöjä, ei melua.



13
nro 2 |
2013

9,5 m³

Jos lämmityskohteen kaasunkulutus on hetkellisesti suuri, tai kohteessa on yli 12 lämmitintä, sopii kaasulämmitysjärjestelmän kaasulähteeksi siirrettävä 9,5 m³:n häkkisäiliö.



210 kg

Jos lämmityskohteessa on korkeintaan kuusi 12–24 kW:n lämmitintä per runkolinja, suositellaan käytettäväksi 210 kg:n suurastian kaasulämmitysratkaisua.

24/7

Cramon työmaapalvelut – myös lämmityspalvelut – päivystävät 24 tuntia, viikon jokaisena päivänä.



230–1000 kW

Vesi lämpenee Cramon kattilalaitoksissa, joita löytyy kokoluokassa 230–1000 kW. Kustannustehokas kuuma-vesikiertoinen järjestelmä on rakennusaikaisena lämmityksenä hyvin suosittu.



REILU PALKKIO KANNUSTAA

Mikä saa sinut tekemään töitä entistäkin tehokkaammin? Raha, arvostus, lisäeläke, vapaapäivät, osakkeet? Se on elämänvaiheesta kiinni. Tärkeintä palkitsemisessa kuitenkin on, että se on reilua.

Palkitseminen on porkkana, jonka avulla yritykset ohjaavat henkilöstöään kohti tärkeinä pitämiään tavoitteita. Se kertoo, mitä firmassa pidetään arvossa. Se, mikä yksittäisiä ihmisiä motivoi, riippuu kuitenkin eniten heidän elämäntilanteestaan.

– Eri-ikäiset arvioivat tarjolla olevia palkkioita eri tavoin sen mukaan, miten hyvin ne vastaavat heidän tarpeitaan. Ihmisellä on elämänsä aikana karkeasti arvioiden kymmenkunta erilaista elämänprojektia, jotka saavat heidät arvostamaan eri asioita, kertoo Aalto-yliopiston professori **Matti Vartiainen**, joka on tutkinut palkitsemista jo parinkymmenen vuoden ajan.

Esimerkiksi 25–35-vuotiaiden tyyppillinen elämänprojekti on perheen perustaminen. He menevät naimisiin, saavat lapsia ja hankkivat perheelleen kodin. Tässä vaiheessa arvostetaan riihikuivaa rahaa, jolla voi rakentaa talon ja hankkia isomman auton.

Noin 20 vuotta myöhemmin ollaan tilanteessa, jossa lapset ovat muuttaneet pois kotia ja tavaraa on monella jo liikaakin. Silloin hyvänä työnantajana pidetään yritystä, joka päästää vuorotteluvapaalle, tarjoaa lyhennettyä työaikaa tai osallistuu harrastuskuluihin.

Kannustavan palkitsemisjärjestelmän avaimet eivät välttämättä löydykään työpaikalta, vaan ihmisten yksityiselämästä.

KUN TYÖNTEKIJÖIDEN toiveet ja arvostukset vaihtelevat, onko ylipäättään mahdollista rakentaa palkitsemisjärjestelmä, joka saisi jokaisen työskentelemään innoissaan yrityksen tavoitteiden eteen?

– Sitä ei yleensä tunnusteta ongelமாகsi, vaikka se periaatteessa on iso ongelma. Tarjoaman tulisi olla paljon nykyistä laajempi ja hienojakoisempi, jotta se toimisi kunnollisena kannustimena eri elämänvaiheissa oleville.

– Ajatus palkkioiden voileipäpöydästä, josta jokainen ottaisi nälkensä ja mielihalunsa mukaan, ei ole uusi ja sitä on kokeiltukin. Hyvä idea on kuitenkin osoittautunut työlääksi toteuttaa etenkin isoissa organisaati-

oissa. Palkitsemisjärjestelmä ei saisi olla liian raskas. Laaja tarjonta voi olla myös hankala hahmottaa, mikä heikentää järjestelmän kannustavaa vaikutusta, Vartiainen kertoo.

Mikä sitten toimii? Vartiaisen mukaan se riippuu muun muassa alasta ja siitä, minkä ikäinen ja kokoinen yritys on.

– Aloittavassa yrityksessä itse tekeminen voi olla niin palkitsevaa, ettei palkitsemista juuri tarvitse miettiä erikseen. Voiton tasapuolinen jakaminen on tällöin tyyppillistä. Järjestely toimii kuitenkin vain jonkin aikaa. Kasvaessaan yritys jakaa yleensä työt uudella tavalla ja ottaa käyttöön palkitsemisjärjestelmän, joka ottaa huomioon organisaation eri tasot.

ISOJEN JA VAKIINTUNEIDEN yritysten palkitsemisjärjestelmissä on Vartiaisen mukaan tapahtunut 30 viime vuoden aikana iso muutos kohti tulospalkkausta ja aineettomien palkitsemistapojen käyttöä. Perinteiset taulukopalkat palkitsevat koulutusta ja kokemusvuosia, jolloin iäkkäämmän kollegan palkka nousee reilusti suuremmaksi kuin aloittelevan työkaverin tienestit.

– Uudemmat palkitsemisjärjestelmät ottavat yleensä huomioon aineettomien tekijöiden lisäksi kolme osa-aluetta: työn vaati-

vuuden, henkilön suoriutumisen työstä sekä aikaansaannokset. Peruspalikoiden painotukset vaihtelevat riippuen toimialasta, yrityksestä ja henkilön asemasta organisaatiossa. Palkitsemisen ja iän suhde ei ole yhtä suoraviivainen kuin aiemmin, vaan vaativaa työtä tekevä nuori voi saada parempaa palkkaa kuin vanhempi ammattilainen, joka kenties jo jäähdyttelee.

Pomoja ja alaisia palkitaan yleensä eri tavoin. Tuotannollisissa tehtävissä työskentelevillä suoriutumisen ja tuloksen mukaan vaihtelevat palkan osat ovat yleensä pienehköjä, ja valtaosa palkasta perustuu entiseen tapaan taulukkoon. Johtajien palkitseminen puolestaan voi perustua hyvinkin suurelta osin yrityksen tulokseen.

– Kun yrityksessä otetaan käyttöön tulospalkkaus, sen tulee luonnollisesti koskea koko henkilöstöä. Onhan tuloskin kiinni koko porukasta eikä vain johtajista. Muuten palkkausjärjestelmä viestii henkilöstölle, ettei heitä arvosteta, Vartiainen huomauttaa.

Palkitsemisjärjestelmää rakennettaessa on olennaista löytää hyvät mittarit, joilla yksilöiden panosta arvioidaan. Kannustava mittari mittaa asiaa, johon yksilö pystyy vaikuttamaan omalla toiminnallaan. Vartiaisen kokemuksen mukaan parhaat mittarit eivät aina löydy heti, vaan niitä voidaan joutua keikelemaan ja vaihtamaan ennen, kuin järjestelmästä saadaan toimiva.

KANNUSTAVAKSI SUUNNITELLUSTA palkitsemisjärjestelmästä ei ole toivottua hyötyä yritykselle, jos henkilöstö ei tiedä, miten se toimii. Mitä pitää tehdä, jos haluaa parempaa palkkaa tai lisää muita etuja? Yllättävän harva on tästä perillä.

– Palkkatietämyksellä tarkoitetaan sitä, että yksilö tuntee palkan määräytymisperusteet ja ymmärtää, miten hänen oma suorituksensa vaikuttaa palkkaan. Viime syksynä valmistuneen tutkimuksemme mukaan suomalaisten palkkatietämys vaihtelee paljon, mutta keskimäärin se on varsin matalalla tasolla, Vartiainen kertoo.

”Uskon, että Cramon omistajina ihmiset kiinnostuvat entistäkin enemmän siitä, miten jokainen voi vaikuttaa menestymiseemme omalla toiminnallaan.

**CRAMO FINLAND Oyj:n
TOIMITUSJOHTAJA TATU HAUHIO**



Hyvä palkkatietämys lisää tyytyväisyyttä palkkaan. Oma esimies on yleensä tärkein palkkatiedon lähde, joten Vartiainen heittää pallon johdolle ja esimiehille. Jos halutaan, että palkitsemisjärjestelmä kannustaa ja sitouttaa, palkitsemisen perusteista pitää pysyttyä kertomaan henkilöstölle niin, että viesti menee perille.

– Yksilöt vertaavat omaa taloudellista palkkiotaan siihen, mitä muut ovat tehneet yhteisen hankkeen eteen ja millaisen palkkion he saavat. Jos jako koetaan oikeudenmukaiseksi, kaikki on hyvin. Tämä pätee sekä työpaikan sisällä että verkostomaisessa toimintamallissa, jossa on mukana useita erikoisia toimijoita, kuten rakennusalalla usein.

OLIPA PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ millainen tahansa, sen rakentamisen tulee tapahtua avoimesti ja reilusti.

– Menettelytapojen merkitys on tullut esiin joka tutkimuksessa niin kauan kuin olemme tutkineet palkitsemista. Kun on jotakin jaettavaa, miten yrityksessä toimitaan? Ovatko kaikkien tiedot samalla tasolla? Toimitaanko avoimesti vai tietoja pihdaten? Haakeko joku vastikkeetonta omaa etua?

”Eri-ikäiset arvioivat tarjolla olevia palkkioita eri tavoin sen mukaan, miten hyvin ne vastaavat heidän tarpeitaan.

**PROFESSORI
MATTI VARTIAINEN**

– Palkitsemisjärjestelmä johtaa käytännössä aina siihen, että joku saa suuremman osuuden jaettavasta kuin toinen. Jos kuitenkin menettelytapa on ollut reilu ja oikeudenmukainen ja järjestelmän rakenne pystytään perustelemaan kaikille ymmärrettävästi, se toimii ja kannustaa.

Mikään ei kuitenkaan ole ikuista. Palkitsemisjärjestelmän elinkaari on Vartiaisen mukaan noin 10 vuotta, jonka jälkeen mallia on hyvä tarkistaa. ■

Näin Cramossa

Cramon palkitsemisjärjestelmän uusimmat osat ovat henkilöstön osakesäästöjärjestelmä ja avainhenkilöiden osakepalkkiojärjestelmä. Henkilöstö voi halutessaan sitoutua vuodeksi kerrallaan säästämään valintansa mukaan kahdesta viiteen prosenttiin bruttokuukausipalkastaan, ja summalla ostetaan Cramon osakkeita päivän hintaan. Kolmen vuoden kuluttua Cramo antaa palkkioksi yhden osakkeen lisää kahta säästöosaketta kohti.

– Noin kolmannes cramolaisista lähti ensimmäisellä kierroksella mukaan, mitä pidän hyvänä lukuna. Uskon, että Cramon

omistajina ihmiset kiinnostuvat entistäkin enemmän siitä, miten jokainen voi vaikuttaa menestymiseemme omalla toiminnallaan. Jos tarpeeksi iso määrä ihmisiä ajattelee näin, se näkyy varmasti yrityksen tuloksessa, toimitusjohtaja **Tatu Hauhio** sanoo.

Hauhio kuuluu itse sekä henkilöstön että avainhenkilöiden osakejärjestelmään. Avainhenkilöt saavat osakkeita palkkiona hallituksen kanssa sovittujen tavoitteiden saavuttamisesta. Toisin kuin henkilöstö, johtajat eivät saa myydä osakkeitaan vapaasti, vaan niitä on ensin kerättävä oman vuosipalkan verran. ■

Loistava mahdollisuus

On hienoa omistaa pala omasta työnantajastaan. Pörssikursseja tulee nyt seurattua aivan uudella mielenkiinnolla ja työn teko tuntuu aiempaa mielekkäämmältä, Cramon osakejärjestelmään osallistuva ja Oulussa työskentelevä asentaja **Jonny Grönvik** tuumii.

Grönvik on sitoutunut henkilöstön osakesäästöjärjestelmään vuodeksi. Mies on kuitenkin jo päättänyt jatkaa järjestelmässä määräjän umpeuduttua.

– Mielestäni tämä on loistava mahdollisuus. Osingot kiinnosta-

vat tietysti, ja mielestäni järjestelmä on tehnyt minusta myös tunnollisemman työntekijän, Grönvik naurahtaa.

Grönvik uskoo osakesäästöjärjestelmän myös sitouttaneen hänet tiukemmin Cramon leipiin.

– Järjestelmä vaikuttaa sitoutumiseen selkeämmin kuin muut työsuhte-edut. Mielelläni olen tosin käyttänyt hyväkseni esimerkiksi liikuntaseteleitä. Ne auttavat työntekijöitä jaksamaan paremmin niin arjessa kuin töissäkin, Grönvik miettii. ■

SOPIIKO TULOSPALKKAUS RAKENTAMISEEN?

MATTI VARTIAINEN: KYLLÄ. Rakennusalan palkitsemisjärjestelmien arviointi on professori Matti Vartiaisen mukaan haasteellinen tehtävä, koska alalla on monenlaisia toimijoita: isoja rakennusurakoitsijoita, keskikokoisia yrityksiä, pieniä alihankkijoita ja yksittäisiä ihmisiä, jotka tekevät työtä keikkapohjalta. Sama palkitsemisjärjestelmä tuskin sopii kaikille.

– Alan tyypillinen toimintatapa on kuitenkin projektimainen. Hankkeilla on alku ja loppu, ja aikataulussa pysyminen on tärkeää. Siltä kannalta ajatellen alalle sopii hyvin projektipalkkiojärjestelmä, joka ottaa huomioon sekä hankkeen aikatauluun että taloudelliseen tulokseen liittyvät tavoitteet, hän arvioi.

TATU HAUHIO: Ei. Jokaisessa järjestelmässä on puutteensa. Cramo Finland Oyj:n toimitusjohtaja Tatu Hauhio löytää projektipohjaisesta tulospalkkausjärjestelmästä vakavan epäkohdan, joka koskee etenkin isoja rakennusalan yrityksiä:

– Tulospalkkaus ei kannusta kehittämään toimintaa. Kun tiedetään, että vanhalla tavalla toimien saadaan työmaa varmasti valmiiksi aikataulussa ja bonukset rapsahtavat tilille, uusien menetelmien kokeilu jää helposti sikseen, Hauhio tykittää.

Jos Hauhio on oikeassa, tulospalkkaus jähkistää alaa, estää toiminnan kehittämistä ja lopulta myös heikentää työn tuottavuuden kasvua. ■

ISOLLA

työmaalla liikkuu päivittäin satoja ihmisiä. Mistä voi tietää, että kaikki ovat asiallisia kulkijoita?

Ihman sähköistä läsnäolo- ja kulunvalvontaa emme pystyisi kärryillä siitä, keitä työmaalla liikkuu, toteaa Lemminkäisen tuotantoinsoööri **Mikko Yrtti**. Lemminkäinen on ottanut Cramo VALVOMO -valvontaohjelman laajasti käyttöön KPMG:n toimistotalon työmaalla. Rakennus kohoaa Helsingin päärautatieaseman kupeeseen ja sen on määrä valmistua ensi vuoden alkupuolella.

– Tähän mennessä olemme syöttäneet ohjelmaan jo yli 800 henkilön tiedot ja uskon, että luku tulee nousemaan yli tuhaten, sanoo Yrtti.

Lähes joka aamu työmaalla pidetään perehdytys, jossa uusille työntekijöille esitellään työmaa ja käydään läpi turvallisuusohjeet. Samassa yhteydessä työntekijät saavat valokuvan, veronumeron, henkilötiedot ja RFID-sirun sisältävän henkilökohtaisen kulkukortin. Korttia näyttämällä työntekijät pääsevät kulkemaan työmaalle Cramolta vuokratuista sähköisistä pyöröporteista.

TIEDOT TALLENTUVAT automaattisesti Cramo VALVOMO -ohjelmaan, josta voidaan tulostaa tarvittavia raportteja esimerkiksi viranomaisia varten. Ohjelmalla voi myös seurata työntekijöiden läsnäoloa joko työmaata urakoitsijakohtaisesti. Jos työmaalla tapahtuisi onnettomuus, urakoitsija pystyisi kertomaan, ketkä työntekijät ovat olleet työmaalla.

Yrtti uskoo, että tehostetun valvonnan hyödyt näkyvät viiveellä. Hän kuitenkin pitää hyvänä asiana, että on päässyt yhdessä Cramon kanssa pilotoimaan palvelua.

Cramo VALVOMO on osa Cramo Controlia, joka on kokonaisvaltainen ratkaisu rakennustyömaiden valvontaan, kuten etävalvontaan, läsnäolo- ja kulunvalvontaan sekä vastuuvantoon.

– Cramo VALVOMO on Cramo Controlin www-selainpohjainen ohjelma, joka helpot-

CRAMO

VALVOMO

IKKUNA TYÖMAALLES

- Läsnäolo- ja kulunvalvonta
- Vastuuvantoon
- Perehdytyslomakkeet
- Pätevyyskseen hallinta
- Monipuolinen raportointi

PC tai älypuhelin

- Tallenteiden ja livekuvien katselu verkon yli

ETÄVARTIOINTI

- Langaton kameravalvonta vuorokauden ympäri, 24/7
- Murto- ja palohälytinallaitteistot
- Kuulutukset luvatta paikalla olijoille
- Vartijoiden tai viranomaisen hälytys työkohteeseen tarvittaessa

LÄSNÄOLO- JA KULUNVALVONTA

Sähköiset kulkuportit ajoneuvojen kulunvalvontaan

- Liukuportit
- Saranaportit
- Ajopuomit

Sähköiset pyöröportit, työmaatilat ja leimauspäätteet henkilöiden läsnäolo- ja kulunvalvontaan

VASTUUVANTOON

Suomen Tilajavastuu Oy

Perinteiset lukitukset ja sähkölukitukset oviin ja kontteihin

Tilajavastuuraportti

- Tilajavastuu.fi yritysraporttien hallinointi
- Velvoitteiden mukaiset tiedot yhdessä raportissa

VERO SKATT

Veronumerorekisteri

- Veronumeroiden tarkistuspyyntötoiminto
- Vastaus onko henkilö merkitty veronumerorekisteriin

taa työmaan valvontaa. Ohjelma on kytkök-sissä Cramon portteihin, lukitusjärjestelmiin, leimauspäätteisiin ja työntekijärekestereihin sekä Tilajavastuu.fi:hin ja veronumerorekisteriin. Kätevää on myös se, että VALVOMOON perustetut yritykset ja niiden henkilöiden kulkuluvat ovat tarvittaessa käytös-sä kaikkialla Suomessa, kertoo Cramon asia-kaspäällikkö **Pasi Pitkonen**.

Ohjelma mahdollistaa muun muassa kul-kutapahtumien ja työaikojen seurannan ja rap-portoinnin, urakoitsijaketjujen hallinnan, esi-täytettyjen perehdytyslomakkeiden tulosta-misen perehdytystä varten sekä kulkulupien hallinnan ja valvonnan. Sen avulla on helppo täyttää tilajavastuulain asettamat velvoit-teet eli veronumeroiden hallinta ja niiden oi-keellisuuden tarkastaminen, yhteistyöyritys-ten dokumenttien hallinta sekä raportointi verottajan asettamien vaatimusten mukaises-ti. Se koostaa monipuolisia raportteja: työnte-

kijäluettelot, urakoitsijaluettelot, henkilöstön luvat ja pätevyudet, läsnäolonvalvontatapahtumat ja työaikaraportit.

CRAMO CONTROL tarjoaa apua myös työ-maan suojaamiseen ja riskien hallintaan. Työmaan suojaaminen ja riskien hallinta on monimutkaista, sillä niihin liittyvät säädök-set ja ohjeistukset muuttuvat usein.

Cramo Controlin valvontaratkaisut on kuitenkin kehitetty yhteistyössä Finanssialan keskusliiton kanssa. Siksi ne ovat uusimpien omaisuusrikoksia koskevien lakien, ohjeiden ja säädösten mukaisia.

– Jo työmaan suunnitteluvaiheessa kannattaa ottaa huomioon rikosten mahdolli-suus. Työmaan lisäksi suojattavia kohteita ovat työmaan toimisto-, sosiaalitala- ja varas-torakennukset, työkoneet ja laitteet sekä ra-kennusmateriaalit, Pitkonen toteaa. ■ Lisätietoja: www.cramo.fi/cramocontrol.

TEKSTI: JOHANNA SAVOLAINEN | KUVAT: MAURI RATILAINEN

PALJON VARTIAISENA

Suomella on paljon taantumaakin pahempia ongelmia, sanoo hyvinvointivaltion tulevaisuudesta huolestunut Juhana Vartiainen. Vartiaisen tarjoamat lääkkeet ovat vain osoittautuneet vaikeiksi niellä.



Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) ylijohtajalla **Juha Vartiainen**lla on Suomen kansalle hyviä ja huonoja uutisia.

Hyvät uutiset ovat, että Suomeakin jo usean vuoden ajan kurittanut taantuma loppuu kyllä aikanaan. Eikä taantuma ole Vartiaisen mukaan Suomessa edes kovin syvä.

– USA:sta on viime aikoina kuulunut jo hyviä talousuutisia. Ja kun USA elpyy, seuraa Eurooppa jossain vaiheessa perässä. Arvaukseni on, että taantuma hellittää jo ensi vuonna, Vartiainen sanoo.

Euroopan nousu tulee sen joidenkin talousongelmissa rypevien jäsenten takia olemaan tosin hidasa.

Suomessa on siis turha odotella nousukiittoa tai elpymisponnahdusta 1990-luvun tyyliin.

Sen sijaan Suomen talous tulee josakin vaiheessa kääntymään pieneen, muutaman prosentin nousuun.

– Suomi voi myös aivan hyvin elpyä muuta Eurooppaa nopeammin. Sille ei ole mitään esteitä. Me voimme kasvaa EU:sta huolimatta, sillä meidän vaikeutemme eivät johdu Euroopasta, Vartiainen huomauttaa.


Ja tästä päästäänkin niihin huonoihin uutisiin.

Vartiaisen mielestä taantuma on Suomessa nimittäin pieni ongelma esimerkiksi väestön vanhenemisen ja siitä seuraavan huoltosuhteen ja hyvinvointiyhteiskunnan heikkenemisen rinnalla.

– Eikä tätä ongelmaa ratkaista mitenkään muuten kuin työn tarjontaa lisäämällä, Vartiainen täsmentää.

Vartiaisen ydinajatus on, että Suomen tulevaisuuden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi valtion pitäisi kyetä kipeisiin päätöksiin – pian.

Lisäksi kansalaisten pitäisi olla valmiita luopumaan joistakin jo saavuttamistaan eduista.

Tämä ei kaikkia miellytä, ja siksi Vartiaisen viimeaikaisia kannanottoja onkin julkisuudessa kutsuttu muun muassa provosoiviksi, radikaaleiksi, kohulausunnoiksi. 

Juhana Vartiainen mielestä on hassua, että ihmiset sanovat jäävänsä eläkkeelle, jotta nuoret saisivat töitä. – Työn määrä ei ole vakio. Oikeastaan jokainen eläkkeelle ennen aikaisesti jäävä pikemmin vähentää kuin parantaa nuorten työnsaantimahdollisuuksia. Sen verran kalliiksi eläkkeiden ja palvelujen maksaminen tulee.

Juhana Vartiainen

- syntynyt 1958
- Valtiotieteiden tohtori Juhana Vartiainen työskentelee Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) ylijohtajana.
- VATT on tutkimuksen asiantuntijayksikkö, joka tuottaa tutkimustietoa talouspoliittisen päätöksenteon ja sen vaihtoehtojen koskevan keskustelun tueksi.
- Keskeisiä VATT:n asiakkaita ovat valtiovarainministeriö, valtioneuvoston kanslia ja muut ministeriöt.
- Vuosina 2005 – 2012 Vartiainen työskenteli Ruotsin kansallisen taloustutkimuskeskuksen tutkimusosaston johtajana.
- Tätä ennen Vartiainen oli Ruotsin ammattiliittojen taloustutkimuslaitoksen johtaja.

TYÖN TARJONNAN lisääminen kuulostaa alkuun melko viattomalta.

Suomessa tarvitaan uudistuksia, jotka nostavat työllisyyttä ja laskevat työttömyyttä, tästä kaikki ovat varmasti yhtä mieltä.

Mutta millaisia uudistuksia?

Otetaan yksi esimerkki, joka kuvaa hyvin Vartiaisen ajattelutapaa.

Suomessa on rakennemuutoksen seurauksena suljettu viime vuosina paljon tehtaita. Teollisuudesta työttömiksi jääneet ovat ymmärrettävästi olleet järkyttyneitä, vihaisiakin.

Valtiolta on vaadittu kovan äänen uusia työpaikkojen luomista – lupaus, jonka poliitikot mieluusti päästävät suustaan.

Vartiaisen vinkkelistä asiat näyttävät kuitenkin hieman erilaisilta.

Hän ei puhu niinkään valtion velvollisuudesta tarjota työpaikkoja, vaan kansalaisten velvollisuudesta tehdä töitä. Valtion on Var-

kirjoittaja puolustaa työhön kannustamista, mutta tämä asenne ei tietenkään tarkoita, että nykyisten sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmien käyttäjiä pitäisi jotenkin paheksua”.

Raportissa todetaan myös, että jos jokainen Suomessa vastaisi itse eläkkeestään, terveydenhoidostaan ja lastensa koulutuksesta, ketään ei tarvitsisi kannustaa tai piiskata töihin. Tekisimme silti, ihan omasta tahdostamme, pitkää työuraa ja pitkää päivää, suoriutuaksemme yksityisen terveydenhoidon ja koulutuksen maksuista.

– Aivan samoin meidän hieno hyvinvointivaltiomme edellyttää kansalaisiltaan korkeaa työpanosta, Vartiainen huomauttaa.

RUOTSISSA, JOSSA VARTIAINENKIN on työskennellyt pitkään, poliitikot ovat jo uskaltaneet sanoa sen ääneen: ihmisiä on joskus patisteltava töihin.

Suomessa kynnyks tähän on korkea. Siksi

”Suomella on kaikki edellytykset hyvään, mutta olen hyvin huolissani poliitikkojen haluttomuudesta tehdä kipeitä päätöksiä.

tiaisen mielestä pakkokin edellyttää kansalaisilta suurta työpanosta, jotta julkistaloutemme pysyisi pystyssä. Eikä neuvolasta koulutukseen asti ulottuva palvelupakettikaan aivan ilmainen ole.

Työnhaussa ei myöskään saisi nirsoilla.

Työttömän teollisuustyöntekijän ei siis pitäisi odottaa, että valtio järjestää hänelle uusia töitä teollisuudesta. Sen sijaan tehtaita pitäisi rohkeasti siirtää esimerkiksi hoivatoihin – niitä Suomessa riittää tulevaisuudessakin. Tärkeintä olisi tehdä työtä, mitä tahansa työtä. Tässä suomalaisilla on vielä nieleskeltävää.

Vartiainen huomauttaa, ettei hän halua syyttää ketään. Rakennemuutos on ollut raju ja yksilöille raaka. Mutta. Suomesta kyllä löytyisi ajan myötä töitä niitä haluaville.

Tänä vuonna julkaistussa raportissaan Työvoima tehokkaaseen käyttöön Vartiainen kirjoittaa: ”Kaikissa ihmisissä on potentiaalia sekä ahkeruuteen että mukavuudenhaluun. Taloudellisesta ympäristöstä ja sen luomisesta kannustimista riippuu, miten ihmiset lopulta käyttäytyvät. Ainakin tämän pamfletin

Vartiainenkin on saanut tottua arvosteluun. Kritiikki on yllättänyt, muttei hiljentänyt häntä, sillä Vartiainen on aidosti huolissaan suomalaisesta yhteiskunnasta ja ennen kaikkea hyvinvointivaltion tulevaisuudesta.

Hyvinvointivaltio luotiin kasvavan työvoiman aikana, jolloin sen kustannuksia saattoi vyöryttää uusille, aiempaa suuremmille työntekijä- ja veronmaksajaryhmille. Nyt tämä ei enää onnistu, vaan tarvitaan – jälleen – lisää työllisyyttä.

– Suomella on kaikki edellytykset hyvään, mutta olen hyvin huolissani poliitikkojen haluttomuudesta tehdä kipeitä päätöksiä, Vartiainen puuskahtaa.

Kaikkein kivuliaimmalta vaikuttaa päätös eläkeiän nostamisesta. Asiaa on palloteltu Suomessa jo pitkään.

– Eläkeiän nosto on Suomelle elintärkeä asia. Luulen, että aika ja ihmiset olisivat siihen jo kypsiä, mutta silti mitään ei tapahdu, Vartiainen ihmettelee.

Ehkä tässäkin tarvittaisiin hieman patistelua? Tanskassa eläkeikä on esimerkiksi indeksoitu, eli sidottu se nou-

Aika näyttää, riittääkö uudistuspaketti

Tässä lehdessä oleva juttu **Juhana Vartiainen** on tehty miehen heinäkuussa antaman haastattelun perusteella.

Pian tämän jälkeen, elokuun lopussa, hallitus pääsi lopulta sopuun lähes 10 miljardin uudistuspaketista, jonka toivotaan poistavan Suomen tulevaisuutta painavan kestävyysvajeen.

PAKETISSA HALLITUS päätti kiristää kuntien taloutta. Julkisia palveluita olisi jatkossa tuotettava nykyistä tehokkaammin.

Rakennepaketissa päätettiin myös kohdentaa kotihoidontuki puoliksi molemmille vanhemmille ja rajoittaa subjektiivista päivähoito-oikeutta osa-aikaiseksi silloin, kun vanhempi on kotona äitys-, isyys-, vanhempain- tai hoitovapaalla tai kotihoidontuella. Lisäksi työtön saa ansaita suojaosuuden verran kuukaudessa ilman, että menettää työttömyyskorvaustaan ja vuorotteluvapaalle pääsyä tiukennetaan. Eläkeikä nousee mahdollisesti vuonna 2017.

VARTIAINEN KUVAILEE pakettia ”kunnianhimoiseksi”.

– Paketissa on monia oikeansuuntaisia päätöksiä, kuten kotihoidontuen rajaaminen sekä työttömien suojaosuus. Monet päätöksistä ovat kuitenkin melko täsmen- täämättömiä, enemmänkin tahdonilmauksia, Vartiainen sanoo.

Vartiainen huomauttaakin, että hallituksella on yhä edessään vaikeita päätöksiä, nyt kun mainittuja toimia ryhdytään täsmen- tämään.

– Aika tulee näyttämään, riittääkö tämä paketti pelastamaan Suomen.

Uudistusten aikataulu määritellään marraskuun loppuun mennessä. Eduskuntaan paketti tulee syksyllä pääministerin ilmoituksena. ■

semaan elinajan-odotteen nousun mukaan.

EIVÄTKÄ VARTIAISEN keinot tähän loppu.

Äidit ja opiskelijat pitäisi saada nopeammin työelämään. Käytännössä tämä tarkoittaisi kotihoidontuen uudelleenarviointia ja opintotuen rajaamista.

Työttömyysputket tulisi poistaa.

Ihmisiä passivoivaa työttömyysturvaa pitäisi rajoittaa.

– Helsingin talouksista 16 prosenttia saa toimeentulotukea. Tämä on kauhea luku. Käytännössä Suomessa on käytössä eräänlainen kansalaispalkkajärjestelmä, joka edellyttää sitä, ettei ihminen käy töissä. Eivät asiat voi toimia näin. Työn etsimisen ja tekemisen on oltava kannattavaa, Vartiainen pyörittää päätään.

Työperäisestä maahanmuutosta lämpimästi puhuva Vartiainen on erityisen huolestunut siitä, että kokonaiset maahanmuuttajasukupolvet tottuivat siihen, että Suomessa eletään tuilla, ei töitä tekemällä.

– Tilastojen valossa tämä on uhka, jota pitäisi pitää silmällä.

Vartiainen toivoisi myös malttia ammatiliittojen palkkavaateilta. Suomessa tulisi hyväksyä alhaiset palkankorotukset tai suoranainen nollalinja ainakin seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Tämä olisi todellinen piristysruiske Suomen kilpailukyvyille.

Kilpailukyvyille, jonka Suomi on Vartiainen mukaan sössinyt muuten aivan itse. Var-

”Ihmisten tulee ottaa töitä vastaan ja tehdä töitä. Vaikka sitten alaa vaihtamalla. Se on ainoa tapa säilyttää hyvinvointiyhteiskunta.

tiaista harmittaa, että ihmiset tuntevat ajattelevan Suomen ongelmien johtuvan vain EU:sta.

– Esimerkiksi Nokian tappio älypuhelinmarkkinoilla ei ole EU:n vika. Ja vaikka tuotavuuden kasvu on hiipunut jo vuodesta 2007 lähtien, emme ole reagoineet siihen palkkamallilla.

SUOMEN KILPAILUKYVYSTÄ ja työllisydestä huolehtiminen voisi Vartiainen mukaan merkitä myös asutuksen keskittämistä suuriin kasvukeskuksiin.

Olisi päästettävä irti vanhasta ajattelusta, jonka mukaan koko Suomi tulee pitää asutettuna.

– Alueellinen rakennemuutos ja siihen liittyvä infran rakentaminen ja korjausrakentaminen olisivat piristysruiske myös raken-

nusalalle. Poliittiset päätökset ja kaavoituksen toimimattomuus valitettavasti vain estävät tämän, Vartiainen harmittelee.

Ja jotta edellä mainitut investoinnit olisivat ylipäättään perusteltuja koko talouden kannalta, pitäisi eläkeikä ja siihen liittyvät elvytyspaketit saada ensin kuntoon.

Esiin nousevat jälleen kipeät päätökset ja poliittinen haluttomuus niiden tekemiseen.

– Reippaat korjausliikkeet vaikuttaisivat myönteisesti myös yleiseen mielialaan. Suhdanteet perustuvat aina odotuksiin, ja nyt odotukset ovat perustellusti synkkiä, Vartiainen huomauttaa

– Tuntuu siltä, että Suomeen on leviämässä epäluottamuksen ilmapiiri, josta vihapuhe on yksi kurja esimerkki. Talous ei toimi ilman luottamusta, ja sen kasvattamiseksi pitäisi nyt tehdä töitä.

Pelkästään jo siksi, että tutkimusten mukaan luottamus tukee hyvinvointiyhteiskuntaa.

Tavallinen ihminen tuntee itsensä joskus kovin pieneksi näin suurten taloudellisten kysymysten äärellä.

Ehkä lopuksi olisikin sopivaa kysyä taloustieteilijältä, mitä yksittäinen kansalainen sitten voi tehdä turvatakseen omansa ja Suomen tulevaisuuden.

– Ihmisten tulee ottaa töitä vastaan ja tehdä töitä. Vaikka sitten alaa vaihtamalla. Se on ainoa tapa säilyttää hyvinvointiyhteiskunta. ■

Taantuma on kurittanut rakennusalaa

Ensimmäiset merkit taantumasta nähtiin rakennusalalla loppuvuodesta 2008.

– Työttömien määrä alalla oli kesällä 2008 lähihistorian alhaisin, mutta pian tämän jälkeen alkoi sukellus, jonka loppua ei näy vieläkaan, kertoo Rakennusalan työttömyyskassan kassanjohtaja **Mikko Grönqvist**.

– Rahoitus rakennusalalla alkoi tökkiä heti. Hankkeita pantiin jäihin ja työttömyys ryöpsähti, muistelee Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi**.

Eriyisen kurjalta tilanne näytti kevättalvella 2010, jolloin työttömyyskassan työttömien jäsenten määrä nousi jopa yli 14 000:een. Työttömien määrä pysyi korkealla myös kesällä: parhaimmillaan työttömien määrä putosi vain hieman alle 7 000:n, kun se esimerkiksi kesällä 2008 oli vain hieman yli 4 000.

2011 tilanne näytti taas hieman valoisammalta, mutta 2012 työttömyysluvut alkoivat jälleen nousta EU:n ajaututtua ongelmiin.

– Tämän vuoden talvesta odotan jälleen erittäin vaikeaa. Työttömyyskassamme on varautunut hyvin korkeaan työttömyyteen, Grönqvist kertoo.

Myös Harjuniemi sanoo rakennusalan olevan tällä hetkellä melkoisessa kiirastuksessa. Alaa kurittavat niin heikko taloustilanne kuin harmaat aliorakointifirmatkin.

– Onneksi tilanne helpottuu ensi heinäkuussa, kun Suomessa astuu voimaan uusi verotusmenettelylain muutos, jossa nimenomaan rakennusalan vero- ja harmaan talouden valvonta paranevat huomattavasti, Harjuniemi kiittelee.

Parasta elvytystä rakennusalalle olisi Harjuniemen mielestä, jos valtio päättäisi satsata infrastruktuurin rakentamiseen ja asuntotuotantoon.

– Maasta löytyisi lukemattomia pieniä, heti käyntiin pantavissa olevia kohteita, joiden elvytysvaikutus olisi turboluokkaa: siltaremontteja, liittymiä ja teiden päällystämistöitä.

– Samoin asuntopolitiikassa olisi paljon tehtävää. Asuntopula helpottuu vain rakentamalla lisää kaikenlaisia asuntoja. Siihen olisi myös valmiutta, mutta esimerkiksi tuet eivät ole suhteessa velvoitteisiin, joita vuokratyöehtoilta edellytetään. Joskus tuntuu siltä, vanhat, tuntemattomat ajatukset estävät fiksit poliittiset päätökset, Harjuniemi harmittelee. ■



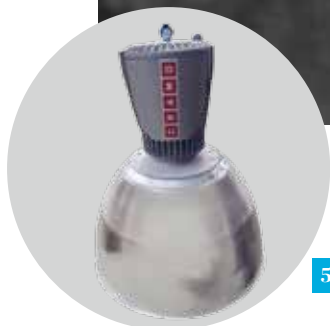
2



3



4



5

VALOA TYÖMAILLE

1

Kun vuokraa pelit ja vehkeet Cramolta, ei tarvitse tyytyä tavanomaiseen. Työt hoituvat paremmin ja turvallisemmin laitteilla ja palveluilla, joissa on ideaa.

1 LED-VALAISIN-JÄRJESTELMÄ

Cramolta saa valaisinratkaisuja myös energiatehokkaalla LED-polttimotekniikalla. LED-valaisinjärjestelmällä työmaan sähkönkulutus pienenee, ja lamppujen vaihtotarve vähenee. Kaikkia työmaavalaisinjärjestelmiä voidaan ohjata valaisemaan vain haluttuina aikoina, jolloin energiatehokkuus paranee entisestään.

2 BOJ-VALAISIMET

Syksyn pimetessä tarvitaan lisää valoa. Cramon sähköistyspalvelujen tuotevalikoimassa on tarjolla ympärisäteileviä BOJ- ja NöDBOJ-valaisimia, jotka antavat heijastamatonta ja miellyttävää yleisvaloa työpisteeseen. NöDBOJ-valaisimia voi käyttää työmailla myös turvavalaisuksena sähkökatkosten aikana, koska niissä on omat akut. Sijoittamalla NöDBOJ-valaisimia hätäpoistumisteiden tärkeimpiin kohtiin voidaan hätä- ja varavalaistustarve täyttää helposti ja turvallisesti.

3 KONTTIVALOMASTOT

Ahtaillekin työmaille saa hyvän valaistuksen Cramon konttivalomastojen avulla. Masto kiinnitetään kätevästi kontin kulmaan, jossa se säästää tilaa ja suojaa valaisimia. Konttivalomaston pystytys on helppoa taittuvan jalustan ansiosta. Valolähteenä tehokkaat 70 W monimetallilamput. Pylvään voi säätää 2,5-4,7 metriin.

4 VALOMASTOT


Työmaiden ulkovalaistus onnistuu turvallisesti valomastojen avulla. Niiden helppo siirrettävyys tuo myös joustavuutta työmaalle. Osa mastoista on portaattomasti säädettäviä, joten niitä voidaan käyttää hallien ja muiden korkeiden rakennuskohteiden sisällä. Osassa valomastoista on oma generaattori. Maston korkeus on maksimissaan 12 metriä ja valotornilla korkeutta saa aina 15 metriin asti.

5 SYVÄSÄTEILIJÄT

Cramon syväsäteilijät ovat loiste- tai purkauslampuvalaisimia. Syväsäteilijöitä käytetään kaikissa korkeissa tiloissa, joissa tarvitaan tehokasta teollisuusvalaistusta. Syväsäteilijät säilyttävät valotehonsa vaativissa-kin oloissa – jo 50 metrin asennusväli tuottaa hyvän valaistuksen. Kaikki valaisinjärjestelmät saat Cramolta valmiiksi asennettuina.

”Taantuman takia viime vuodet Baltiassa ovat olleet melkoista turbulenssia, mutta uskon taloustilanteen kehittyvän maissa suotuisasti pitkällä aikavälillä.

24
nro 2 |
2013



TULEVAISUUDEN TÄRKEÄ MARKKINA-ALUE

Cramo luo parhaillaan siirtokelpoisten tilojen markkinoita Baltiaan. Myös henkilönostimilta odotetaan paljon.

TEKSTI: JOHANNA SAVOLAINEN | KUVAT: DREAMSTIME



Baltian maat, eli Viro, Latvia, Liettua ja Venäjän Kalingrad ovat jo nyt tärkeä osa Cramo-konsernia, mutta Cramon Itä-Euroopan toiminnoista vastaava johtaja **Tatu Hauhio** uskoo maiden merkityksen korostuvan vielä entisestään tulevina vuosina.

– Baltia on jatkossa varmasti hyvä markkina-alue Cramolle. Taantumun takia viime vuodet Baltiassa ovat olleet melkoista turbulenssia, mutta uskon taloustilanteen kehittyvän maissa suotuisasti pitkällä aikavälillä, Hauhio sanoo.

Cramon historia Baltiassa alkoi vuonna 2001, kun ruotsalainen, aiemmin jo Norjaan, Tanskaan ja Puolaan laajentunut Cramo AB Group laajensi toimintaansa Viroon ostamalla paikallisen Ehitustöörin AS -yrityksen.

Vuonna 2004 yritys laajeni entisestään ja perusti toimipisteet myös Latviaan ja Liettuaan.

Venäjän Kalingrad puolestaan astui kuvioihin vuonna 2009 – nyt jo Cramo-konsernin toimesta.

– Suomen Projektivuokraus Oy, jonka Rakentajain konevuokraamo osti 2003, oli tosin aloittanut toimintansa Virossa jo 1980-luvun lopulla, eli tavallaan Cramon Baltian toiminnan voidaan katsoa alkaneen jo silloin, Hauhio toteaa.

Nykyinen Cramo-konserni syntyi vuonna 2006, kun suomalainen Rakentajain Konevuokraamo Oy osti kaikki Cramo AB Groupin osakkeet.

CRAMO TOIMII BALTIASSA Hauhion kuvailun mukaan ”perinteiseen Cramo-tapaan”.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Cramo vuokraa rakennusteollisuuden käyttöön erilaisia rakennuskoneita, nosto-, siirto- ja telinekalustoa, maanrakennuskoneita sekä työmaatiloja.

– Olemme juuri luomassa alueelle siirtokelpoisten tilojen markkinoita. Tiloja käytetään Baltiassa samoihin tarpeisiin kuin Suomessa, eli toimistoina, päiväkotina ja kouluina, Hauhio selittää.

Siirtokelpoisten tilojen haaste Baltiassa on maiden Suomesta poikkeava kulttuuri ja perinteet.

– On kestänyt hetken, ennen kuin maissa on totuttu ajatukseen tämänkaltaisesta tilojen käytöstä. Tulevaisuus näyttää kuitenkin lupaavalta; kun ihmiset ovat nähneet, miten mukavia ja toimivia tilat ovat, vuokraushalut ovat alkaneet kasvaa. On vain tarvittu ymmärrystä siitä, että näinkin voi toimia, Hauhio sanoo.

Cramo toimii Baltiassa neljässä eri maassa, mutta kahdessa eri yksikössä. Maista Viro muodostaa oman yksikkönsä ja muut omansa.





Baltian maat ovat jo nyt tärkeä osa Cramo-konsernia.

Virossa Cramolla on noin 140 työntekijää ja 17 toimipistettä. Liettuassa, Latviassa ja Kalingradissa toimipisteitä on yhteensä 22. Työntekijöitä on noin 110.

CRAMO ON VUOKRAUSTOIMINNAN markkinajohtaja niin Virossa kuin Latviassa ja Liettuassakin – jälkimmäisissä ei tosin yhtä selkeästi kuin ensimmäisessä.

– Baltian markkinat ja kilpailutilanne ovat hyvin samankaltaisia Suomen kanssa. Pääpelurit ovat samoja, Hauhio kertoo.

Paikalliset rakennusliikkeet ovat Cramon suurin asiakasryhmä Baltiassa. Suomalaisia asiakkaita maissa ei juurikaan ole, satunnaisia projekteja sekä YIT:tä ja Lemminkäistä lukuun ottamatta.

”Baltian markkinat ja kilpailutilanne ovat hyvin samankaltaisia Suomen kanssa. Pääpelurit ovat samoja.

– Vuokrausten profiilikin on hyvin samankaltainen Suomen kanssa. Tosin nosti muokrataan selkeästi vähemmän, sillä nii-

Cramon historiaa Baltiassa

2001 Cramo AB Group laajentaa toimintaansa Viroon ostamalla 1991 perustetun Ehitustöörin AS -yrityksen.

2004 Cramo AB Group perustaa toimipisteet Latviaan ja Liettuaan.

2006 nykyinen Cramo-konserni syntyy, kun Rakentajain Konevuokraamo ostaa kaikki Cramon osakkeet.

2009 Cramo perustaa toimipisteen Venäjän Kalingradiin.

den käytöllä ei ole maissa samanlaista perinnettä kuin Suomessa, Hauhio miettii.

Tämä on tosin muuttumassa.

– Työmenetelmät kehittyvät Baltiassa kovaa vauhtia, nostinten käyttö etunenässä. Tässä kehityksessä Cramo haluaa tietysti olla tiukasti mukana.

Hauhio kertoo matkustavansa Baltian maihin työasioissa noin neljä kertaa vuodessa. Työmatkoilla kokoustetaan, mutta vierailaan myös työmaille tapaamassa työntekijöitä ja työnjohtoa.

– Ihmiset ovat näissä maissa hyvin tulos-hakuisia, ahkeria, hyviä työntekijöitä. Suomalaiset pitävät itseään perinteisesti hyvin ahkerina, mutta kyllä muissakin maissa osataan, Hauhio toteaa. ■

Cramo on yksi Suomessa keväällä startanneen telinetelementtien sertifiointikoulutuksen järjestäjistä. Toukokuussa Cramo otti osaa Teline-torstai-teemapäivään, joka korosti telinetyökentelyn työturvallisuuden ja ammattitaidon tärkeyttä.



Sertifiointi lisää telinetelementtien turvallisuutta

TEKSTI: JOHANNA PELTO-TIMPERI | KUVA: CRAMO

Suomessa on tänä keväänä järjestetty ensimmäistä kertaa telinetelementtien sertifiointikoulutuksia. Telineasentajien koulutuksen tehostamisella ja sertifiointilla halutaan lisätä muun muassa työturvallisuutta ja parantaa työmenetelmiä. Tärkeää on myös seurata ja yhdenmukaistaa lainsäädäntöä Suomessa ja EU:n alueella.

Monissa muissa maissa on jo aiemmin koulutettu telinetelementtejä ammattitaidon todentamista varten.

Koulutuksen taustalla ovat vuosi sitten perustettu Talonrakennusteollisuus ry:n telinajaosto sekä TTS-Työtehoseura ja Inspecta Sertifiointi Oy.

Cramo on ollut mukana kehittämässä suomalaista sertifiointikoulutusta. Cramo on myös yksi niistä yrityksistä, jotka järjestävät koulutuksia käytännössä.

CRAMON ASENNUSLINJAPÄÄLLIKKÖ Niko Korsowin mukaan sertifiointi on tarpeen, koska vaatimukset telineitä ja telinetelementtejä kohtaan lisääntyvät ja muuttuvat koko ajan. Telineasennus ei ole pelkästään rakennustelineiden kokoamista julkisivuille, vaan laajojen, telinoiden ja sääsuojien yhdessä muodostamien kokonaisuuksien rakentamista.

Asiakkaat myös vaativat nykyaikana näyttöä asentajien osaamisesta ja kokemuksesta. Telineasentajansertifiointi on keino, jolla

se voidaan asiakkaalle todentaa.

– Cramo haluaa olla yksi edelläkävijöistä, mukana kehittämässä telinetelementtien arvoista ja etsimässä ratkaisuja, joilla voitaisiin ennaltaehkäistä telinetyökentelyyn liittyviä riskejä. Haluamme Cramossa panostaa turvallisuuteen, ammattitaitoon, tehokkuuteen sekä laatuun, johon sertifiointikoulutus antaa hyvät lähtökohdat, Korsow sanoo.

ENSIMMÄINEN SERTIFIKOINTIKOULUTUS Suomessa järjestettiin Vantaalla helmikuussa ja toinen huhtikuussa. Cramolta osallistui kevään koulutuksiin kuusi asentajaa, Korsow kertoo.

Sertifiointikoulutuksia jatketaan syksyllä 2013. Tällöin sertifiointikoulutuksia järjestetään Vantaa lisäksi muillakin paikkakunnilla, kuten Oulussa ja Tampereella.

Telineasentajien sertifiointijärjestelmä on kolmitasoinen. Keväällä käynnistyi koulutuksen ensimmäinen taso eli telinetelementtien henkilösertifiointi. Toisen tason sertifiointi on suunnattu erityisesti telineryhmän nokkamiehille ja työnjohtajille, jotka toimivat esimiestehtävissä. Kolmannen tason sertifiointi on suunnattu erityisesti telinesuunnittelijoille ja telinetyön valvojille sekä asiantuntijoille.

TELINEASENNUSTEN TURVALLISUUTEEN kiinnitettiin Suomessa erityishuomiota myös toukokuun 16. päivänä. Tällöin rakennus-

työmailla ympäri maan järjestettiin Teline-torstai-toimintapäivä, jonka aikana tehtiin työtelineiden tarkastuksia ja jaettiin tietoja putoamissuojauksesta ja henkilökohtaisista turvavarusteista. Cramo osallistui Teline-torstaihin muun muassa Vantaan Energian voimalaitostyömaalla Pöyry Finland Oy:n kanssa. Cramolla on työmaalla vuokratuki-kohta, josta hankitaan tarvikkeita työmaan eri tarpeisiin.

– Tarkoituksena oli aktivoida työmaan työntekijät kiinnostumaan telinetelementtien turvallisuudesta. Samaan kampanjaan osallistui tietenkin myös telinetelementtejä. Teline-torstai ei kuitenkaan ollut vain telinetelementtejä varten, koska halusimme saada myös työmaan muun henkilöstön osallistumaan päivään asemasta tai kansalaisuudesta riippumatta. Luonnollista oli, että päivään lähtivät mukaan työmaalla toimivat yhteistyökumppanimme Cramo ja Teline-rami, kertoo HSE Manager **Anniina Simola** Pöyry Finland Oy:stä.

Simolan mielestä erilaiset kampanjat ovat oivallinen keino lisätä tietoutta työntekijöiden keskuudessa. Teemapäivien yhteydessä Pöyry haluaa haastaa kaikki työmaan toimijat mukaan esimerkiksi juuri työturvallisuuden lisäämiseen.

Teline-torstai on vuosittain järjestettävä rakennusalan työsuojelupäivä, jonka tarkoitus on kannustaa yrityksiä parantamaan työsuojelua työmailla. ■

KUN KUNTA KANGISTUU KAAVOIHIN

Onko yksi talouskasvun esteistä nykymuotoinen maankäytön suunnittelu ja kaavoitusjärjestelmä? Tätä pohtii Markku Hurmeranta EVA Raportissa Kaavoihin kangistuneet.

Kaavoitus on jähmeää ja huonosti ennustettavaa. Rakennushankkeiden jarruttaminen on helppoa ja asioiden käsittely venyy. Näin toteaa tohtori **Markku Hurmeranta** keväällä Elinkeinoelämän valtuuskunnalle laatimassaan raportissa Kaavoihin kangistuneet – Tusina ratkaisua kaavoituksen hitauteen ja tehotomuuteen.

Markku Hurmerannan kokoama raportti on hyvä päänavaus poliittiselle keskustelulle. Se nostaa havainnollisesti esiin kaavoituksen suurimpia ongelmia ja esittää niihin selkeitä ja pontevia ratkaisuja.

Evan johtaja **Matti Apunen** vertaa raporttiin kirjoittamassaan esipuheessa kaavoitusprosessia esterataan, josta selviävät vain ne, joilla on aikaa ja rahaa. Hurmeranta toteaa, että kaavoitus on kaksiteräinen miekka. Toisaalta se mahdollistaa asioita ja toisaalta rajoittaa. Kaavoituksen pitäisi olla ennen kaikkea taloudellisen kasvun mahdollistaja, mutta näin ei nykyisellään valitettavasti ole.

Suomessa ei ole tiedostettu kaavoituksen roolia taloudellisen toimeliaisuuden

mahdollistajana. Hurmeranta arvelee, että syy saattaa olla varsin klassinen:

– Pidetään kiinni vanhoista käytännöistä. Toinen selitys voisi olla se, että kunnat kaavoittavat itsekkäästi omaa etuaan ajatellen, eivätkä ota huomioon yleisempää etua. Sekoilu pääkaupunkiseudun metropolikeskustelussa on tästä hyvä esimerkki, Hurmeranta toteaa.

NYKYMUOTOISESSA kaavajärjestelmässämme on kolme tasoa: maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Tämän yläpuolella on vielä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

Kaavahierarkia on periaatteessa selkeä, mutta käytännössä ei, toteaa Hurmeranta. Tämä johtuu ennen kaikkea siitä, että ylempi kaavataso omii itselleen alempien tehtäviä ja antaa liian yksityiskohtaisia ohjeita.

– Hierarkkinen kaavajärjestelmä ei sinällään ole hankala. Ongelmaksi on muodostunut se, että kaavatasot on päästetty ”puuroutumaan”. Toisin sanoen ne eivät ole pysyneet lestissään, vaan yleisluontoisiksi tarkoitettuihin kaavatasoihin on alettu kirjata liian yksi-



Markku Hurmeranta on vapaa toimittaja ja tutkija. Hän toimii hallituksen puheenjohtajana tutkimus- ja rating-yhtiö EarthRatessa.

tyiskohtaista ohjeistusta. Ylempi kaavataso ei tavallaan siis luota alempaan kaavatasoon, kuten järjestelmää luotaessa on ollut tarkoitus, toteaa Hurmeranta.

Suurin ongelma on yleiskaavan ja asemakaavan välisissä suhteissa. Tärkeät strategiset linjaukset unohtuvat, kun yleiskaavoittaja keskittyy nippeliasioihin, jotka eivät sille kuulu.

Kaavat eivät nykyisellään pysty reagoimaan riittävän nopeasti yritys-elämän ja kaupan muuttuviin tarpeisiin. Näin ne toimivat jarruna taloudelliselle kehitykselle, vaikka niiden pitäisi tehdä juuri päinvastoin.

– Kaikista tärkeintä olisi puuttua kaavatasojen puuroutumiseen erityisesti siten, että yleiskaava palautettaisiin aidosti ohjaavaksi kaavatasoksi, jollaiseksi se on alunperin tarkoitettu. Tätä kautta päästäisiin toivottavasti eroon liian yksityiskohtaisesta ohjeistuksesta, joka todistetusti nostaa asuntojen hintoja, Hurmeranta toteaa.

Yksi hänen esittämistään parannusehdotuksista on se, että kaavat luokiteltaisiin kii-reellisyden perusteella eri luokkiin.

Raportin mukaan nykytuotoisen kaavoituksen toinen suuri ongelma on hitaus ja ennen kaikkea ennakoimattomuus. Koskaan ei voi tietää, kestäkö kaavoitus puoli vuotta vai neljä vuotta.

Kaavoitustahdissa on maassamme suuria eroja. Kuntaliiton vuonna 2007 tekemässä vertailussa tarkasteltiin 54:n kunnan kaavoitusta. Kaavoituksen nopeus vaihteli Lahden keskimäärin 4,7 kuukaudesta Espoon jopa 23,7 kuukauteen.

Raportissa Hurmeranta ehdottaakin kaavoitustakuun käyttöönottoa. Siinä määriteltäisiin kaavoitukselle aikataulu, josta pidettäisiin kiinni.

KAAVOITUSKESKUSTELUN KÄRKEEN nousevat usein Helsingin huippukalliit asuntojen hinnat. Asumisen kalleus on uhka taloudelliselle kehitykselle ja työvoiman saannille. Nykyhinnoilla työvoimalla ei ole enää varaa asua Helsingissä.

On ironista, että näin harvaan asutussa maassa pääkaupungin kasvun esteenä ja talouden jarruna on tonttipula. Kaavat törmäävät kuntarajoihin ja ratkaisuja ei saada. Ainoa ratkaisu olisi selkeä metropolikaavaratkaisu, jossa pääkaupunkiseudun kunnat puhaltaisivat yhteen hiileen, toteaa Hurmeranta.

Rakentamiskustannuksia nostavat esimerkiksi esteettömyysvaatimukset ja erityisesti Helsingissä autopaikkapakko.

Jos autopaikat joudutaan toteuttamaan kallioliuloratkaisuna, ne maksavat jopa 80 000 euroa. Jätkäsaareissa maanalainen pysäköintilaitos nostaa asunneliön hintaa 550

eurolla. Ikuinen kiistanaihe on, pitääkö auto-paikoista maksaa autottomienkin asukkaiden vai ainoastaan heidän, joilla on auto.

Kun kaavoittaja määrää liian tarkasti, hän tulee rajanneeksi teknisiä ratkaisuja ja täten estäneeksi kilpailua. Yksityiskohtaiset kaavamääräykset estävät rakentajia kehittämästä innovatiivisempia ja kustannustehokkaampia vaihtoehtoja, raportissa muistutetaan.

ASEMAKAAVOISTA MYÖS VALITETAAN herkästi, muttei niin herkästi kuin ehkä luulemme. Noin kymmenen prosenttia kaavapäätöksistä aiheuttaa valituksen. Osa valituksista viivästyttää rakennushankkeita useilla vuosilla. Tämä johtuu paljolti siitä, että valitusten käsittelyajat hallinto-oikeuksissa ovat pitkiä, keskimäärin vuoden.

Hurmeranta kysyykin, voitaisiinko valitusoikeuden tiukentamista harkita, jos samanaikaisesti kansalaisten osallistumismahdollisuuksia kaavoitusprosessin kuluessa lisättäisiin.

– Valitusoikeudesta pitäisi kaiken kaikkiaan uskaltaa käydä avoimempaa keskustelua. Sen pitää kuulua ehdottomasti demokraattisiin oikeuksiin, mutta suoranaudessa kiusantelemielessä tehdyt valitukset pitäisi saada jotenkin karsittua, Hurmeranta sanoo.

– Nykyistä järjestelmää ajatellen eräs epäkohta on, että hallinto-oikeuksien käsittelyajat vaihtelevat varsin paljon. Ne pitäisi saada lyhyemmiksi ja yhdenmukaisiksi, jotta hallintoalamaiset olisivat yhdenvertaisia lain edessä riippumatta siitä, missä päin maata he sattuvat asumaan, hän toteaa.

Yksi ratkaisu voisi olla myös se, että uudistettavana olevaan maankäyttö- ja rakennuslakiin kirjattaisiin valitusoikeuden edellytykseksi se, että valittaja on tehnyt asiaa jo aikoinaan ensin kirjallisen muistutuksen. Tätä on ehdottanut Rakennusteollisuus.

TONTTIPULAA HURMERANTA ehdottaa ratkaisuksi subjektiivisen kaavoitusoikeuden laajentamista ja siihen liittyvää kaavoitustakuuta. Se takaisi, että yksityisen kaavaehdotus pääsisi poliittiseen käsittelyyn. Nykyään esimerkiksi maanomistajan on hyvin vaikea saada maitaan oma-aloitteisesti kaavoitukseen rantakaavaa lukuun ottamatta.

Voisimme ottaa oppia myös muista maista, joissa harjoitetaan yksityistä kiinteistökehitystä.

– Esimerkiksi Britanniassa ja USA:ssa on yksityistä aluekehitystoimintaa, jota rakennusalan slangilla kutsutaan myös yksityiseksi developpaukseksi. Näin saataisiin maankäytön suunnitteluun lisää eritoten liiketoiminnallista asiantuntemusta. Samalla yksityinen toimija ottaisi kantaakseen kohteen kehittä-



Maakuntakaava

Laatija: Maakunnan liitto

Vahvistaja: Ympäristöministeriö

Tavoite: Osoittaa maakunnallisen kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita.

Yleiskaava

Laatija ja hyväksyjä: Kunta

Tavoite: Yleispiirteinen maankäytön suunnitelma. Tehtävänä on yhdyskunnan eri toimintojen, kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden sijoittaminen ja niiden välisten yhteyksien järjestäminen.

Asemakaava

Laatija ja hyväksyjä: Kunta

Tavoite: Konkreettisten rakennushankkeiden kaavallinen ohjaus. Osoitetaan alueet tarkasti eri tarkoituksiin, kuten asumista, julkisia palveluja, liikennettä, puistoja, toreja, virkistysalueita ja suojelukohteita varten. Voidaan määritellä kerrosala ja sallittu kerroskorkeus.

Ranta-asemakaava

Laatija: Kunta tai maanomistaja

Hyväksyjä: Kunta

miseen liittyvän taloudellisen riskin. Tällainen kehitystoiminta ei tarkoittaisi mitään villiä rakentamista, vaan se joutuisi käymään läpi saman viranomaiskäsittelyn ja kunnallispoliittisen päätöksenteon kuin nykyinenkin kaavoitusprosessi, Hurmeranta ehdottaa.

Idealistisimmillaan kaavoituksen valmistelussa olisivat Hurmerannan mielestä mukana kaikki osapuolet niin kutsutun 4P-mallin (Private, Public, People ja Partnership) mukaan.

– Suomeksi mallin voisi vapaasti kääntää neljäksi Y:ksi (Yksityinen, Yeinien, Yksilö (asukas) ja Yhteistyö), Hurmeranta toteaa. ■

MITEN NYKYINEN KAAVOITUSJÄRJESTELMÄ TOIMII?

- 1 Miten nykyinen kaavoitusjärjestelmä toimii? Mitkä ovat sen vahvuudet ja/tai heikkoudet?
- 2 Onko maankäytön suunnittelu ja kaavoitusjärjestelmä nykymuodossaan talouskasvun este?
- 3 Mitä kaavoituksessa pitäisi tehdä toisin? Tärkeimmät ja kiireellisimmät korjaukset kaavoitusjärjestelmään? Mitä olette jo tehneet toisin?

Yleiskaava-arkkitehti JOHANNA PALOMÄKI, Lahden kaupunki

1 Maankäyttö- ja rakennuslain antamat puitteet joustavat riittävästi. Lahdessa on Suomen lyhyimmät yleis- ja asemakaavaprosessit. Heikkoutena näemme raskean muutoksenhakuprosessin, joka voi olla kaavaprosessiin nähden suhteettoman pitkä.



2 Kaavaprosessi ei ole talouskasvun este, jos kaupungilla on strategista näkemystä, määrätietoista kehittämishalua ja poliittista tahtoa.

3 Olemme Lahdessa siirtyneet tekemään yleiskaavaa jatkuvasti. Yleiskaava tarkistetaan valtuustokausittain kaupungin strategian pohjalta. Ajantasainen yleiskaava antaa kokonaiskuvan strategisesta maankäytön kehityksestä, jolloin yksityiskohtainen suunnittelu ja hankkeet voidaan kohdistaa ja ajoittaa oikein. Ajankohtaisiin haasteisiin pystytään reagoimaan nopeastikin, ja toisaalta pitkän aikavälin visio pysyy kirkkana. Erillisiä osayleiskaavoja ei enää tehdä, vaan kaikki yleispiirteisen maankäytön suunnittelun kysymykset voidaan ottaa mukaan yhteen prosessiin. Yleiskaava tarjoaa keskustelufoorumin Lahden tulevaisuudesta kansalaisille, päättäjille ja viranomaisille. Työ pystytään hallitsemaan melko vähillä resursseilla, kun selvityksiä tehdään koko ajan ja paikatiedot ovat ajan tasalla. ■

Rakennusneuvos MATTI VATILO, ympäristöministeriö

1 Suomen kaavoitusjärjestelmä, jossa maakuntakaava ohjaa yleiskaavan laatimista tai sen muuttamista ja yleiskaava vastaavasti asemakaavan laatimista tai sen muuttamista on selkeä ja pääosin toimiva. Se on ehkä joissakin tilanteissa hidaskäyttöön nopeasti esille nouseviin maankäytön merkittäviin muutostarpeisiin. Toisinaan eri kaavatasot eivät aina malta pysyä tehtävässään, jolloin yleispiirteisempää kaavatasoa kuormitetaan asioilla, jotka olisi järkevä ratkaista yksityiskohtaisemman kaavan tasolla tai vasta rakennuslupavaiheessa. Oikeus muutoksenhakuun on laaja, mutta lähes 90 % kaavoista tulee kuitenkin voimaan ilman valitusprosessia.



2 Ei todellakaan. Kaavajärjestelmän perus-

periaatteet ovat olleet olemassa jo lähes 15 vuotta, ja ajanjaksoon mahtuu niin vahvan talouskasvun kuin taantumankin vuosia. Kaavoitus on maakuntien ja kuntien strategisen suunnittelun keskeinen väline, jolla haetaan seuduille ja kunnille elinvoimaa ja kilpailukykyä. Toiset onnistuvat siinä paremmin kuin toiset.

3 Parhailtaan on menossa maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisarviointi, jonka johtopäätökset valmistuvat vuoden loppuun mennessä. Sen tuloksia on vielä ennenaikaista arvioida. Selvää kuitenkin on, että eri kaavatasojen tehtävää on syytä selkeyttää. Kuntarakenteen muuttumisesta riippumatta kaupunkiseutulähtöinen suunnittelu näyttää korostuvan. Detaillikaavatasolla kolmiulotteinen tietomalli saattaa syrjäyttää nykyisen asemakaavakartan. Jos kuntakoko kasvaa merkittävästi, on ehkä syytä pohtia valitusoikeuden laajuutta. Joka tapauksessa prosessin ennakoitavuutta niin kaavan valmistelussa kuin muutoksenhaussakin pitää parantaa. ■

Yksikönjohtaja MIKKO LEINONEN, NCC

1 Näyttäisi siltä, että kaavoituksella pyritään yhä useammin maankäytön tavoitteiden asettamisen sijaan laatimaan yksityiskohtainen ja kattava suunnitelma rakennushankkeesta. Tästä seuraa nähdäkseni lähes poikkeuksetta ongelmia, sillä asemakaavat on usein pakko laatia etupainotteisesti suhteessa siihen kuinka yksityiskohtaisia ja joustamattomia niistä pyritään tekemään. Käytännössä siis hankkeen toteuttaja joutuu arvaamaan millainen rakennus suunnitellaan, ennen kuin on edes oikeasti voitu suunnitella. Aika harvalla lienee kykyä tehdä täydellinen suunnitelma käymättä läpi varsinaista suunnitteluprosessia.



2 Mielestäni ehkä merkittävin ongelma nykyiseen kaavoitusjärjestelmään liittyen on kaupunkiseutujen kehittämisen jääminen nurkkakunta-ajattelun alle. Maakuntakaava, jossa ratkaistaan alueiden käyttö seudullisesti, on nähdäkseni enemmän kunta-

poliittinen kartta kuin optimaalisesti toimiva seudullinen suunnitelma. Toinen iso ongelma on, että kaupunkiseudun kehittäminen on politiikan väline. Miten voidaan tehdä pitkäjänteisiä panostuksia, jos ei voida luottaa siihen, että jo tehtyjä linjauksia ei muuteta neljän vuoden välein?

3 Tällä Tampereella esimerkiksi Kansin ja Keskusareena -hankkeen asemakaavaprosessi sujui kannaltamme erinomaisesti. Siinäkin, tai ehkä erityisesti juuri siinä, ei kuitenkaan pystytty pitämään suunnitelman luonnolliselle kehitymiselle tilaa antavassa linjassa. Asemakaava hyväksyttiin vuoden alustavan suunnittelun perusteella kaksi vuotta sitten. Sen jälkeen on kerätty valtavasti lisää tietoa hankkeeseen liittyen. Parin vuoden takaiset arvaukset eivät kaikilta osin menneet nappiin.

Kaupunkiseudun kehittämisen kannalta tärkeintä olisi saada alueidenkäytön tavoitteet ja linjaukset seudun kokonaisuuden kannalta optimaaliseksi ja luotettaviksi. Lisäksi tavoitteet olisi hyvä pitää tavoitteina ja jättää yksityiskohtainen ratkaisut lukitseva ohjaus prosessin niihin vaiheisiin, joissa ratkaisujen tekemiseen on riittävästi tietoa. ■

KAAVOITUKSEN PULLONKAULAT:

1. Kaavoituksen hitaus
2. Valitusprosessin pitkäkestoisuus
3. Valitusprosessin ennakoimattomuus
4. Liian yksityiskohtaiset kaavamääräykset

LÄHDE: Markku Hurmeranta:
Kaavoihin kangistuneet

TILOJEN konkari

Harri Nurmiranta on työskennellyt Cramolla yli 20 vuotta.

Cramon Ylöjärven yksikössä työskentelevä Harri Nurmiranta on siirtokelpoisten tilojen konkari. Hän on ollut Cramolla töissä yli kaksikymmentä vuotta.

– Siihen aikaan ei katsottu työpaikkoja netistä, vaan puskaradio oli paras tietolähde. Sitä kautta minäkin pääsin Cramoa edeltävän tilavuokraajan palvelukseen. Muutosten kautta tulin Cramon tilapuolelle, jossa olen ollut eri tehtävissä. Reilut kymmenen vuotta sitten siirryin rahtipuolelle, kuljetuspäällikkö kertoo.

NURMIRANTA KOROSTAA, että vuokratilojen markkinat ovat muuttuneet paljon näinä vuosina. Cramo on ollut kehityksessä voimakkaasti mukana.

– Nykyiset tilaratkaisut ovat laadukkaita ja ne vastaavat asiakkaiden toivomuksia ja tarpeita. Voimme suunnitella ja rakentaa joko muutaman moduulin tai monta kymmentä yksikköä sisältävän kokonaisuuden. Tiloja voidaan myös muokata tarpeiden mukaan yksikköjä muuttamalla, Nurmiranta sanoo, ja jatkaa:

– Näinä homekouluaikoina on ensiarvoisen tärkeää, että voimme esimerkiksi julkiselle puolelle tarjota avaria, korkealaatuisia ja turvallisia väliaikaistiloja. Tilojen tekniikka on kehittynyt paljon esimerkiksi juuri ilmanvaihdossa ja lämmityksessä.

Cramon Ylöjärven yksikkö tarjoaa pitkälle esivalmisteltuja ja varusteltuja siirrettäviä rakennuksia erilaisiin tarpeisiin hyvinkin nopealla aikataululla. Ylöjärveltä on lähtenyt ympäri Suomea esimerkiksi monta toimistoa, päiväkotia ja koulua. Tilat soveltuvat myös sosiaalityöksi sekä palvelurakennuksiksi.

KULJETUSPÄÄLLIKÖN TYÖPÄIVÄÄN kuuluu tilayksikköjen kuljetuksien järjestelyjä. Nurmiranta hoitaa myös kalustonhallintaa. Vaikka tilapuolella varastoitavat tuotteet ovat isoja eli niin sanottuja tilojen viipaleita, pitää niidenkin olla järjestyksessä ja oikeilla paikoilla tietokannassa. Tilat myös huolletaan ja kunnostetaan varikoilla.

– Kesä ja vuodenvaihe ovat meillä kiireistä aikaa. Silloin tehdään valtaosa tilojen siirroista ja asennuksista, kun esimerkiksi koulut ovat lomilla. Talvi on hieman hiljaisempaa, mutta yhä enemmän tiloja liikkuu myös sesonkien välillä.

Cramon Ylöjärven yksikössä työskentelee kolmisenkymmentä ammattilaista ja lisäksi ovat alihankkijoiden työntekijät kunnostus- ja korjauspuolella. Kesäksi palkataan myös muutamia kesätyöntekijöitä.

– Meillä on täällä sopivan kokoinen porukka. Olemme aika paljon tekemisissä keskenämme, Nurmiranta kertoo.

VAPAA-AJALLA NURMIRANTA remontoi Lempäälässä olevaa rintamamiestaloa. Talo ja piha kaipaavat jatkuvaa rapsuttamista. Rapsutuksia saavat myös perheen kaksi koira, jotka ajavat Nurmirannan säännöllisesti lenkille.

– Uusin kunnostuksen kohde on vuosi sitten keväällä ostettu Chevrolet Corvette C3 vuosimallia 1977. Sillä on mukava kesällä täräyttää, myhäilee Nurmiranta ja kehuu ajokkinsa virtaviivaisia muotoja.

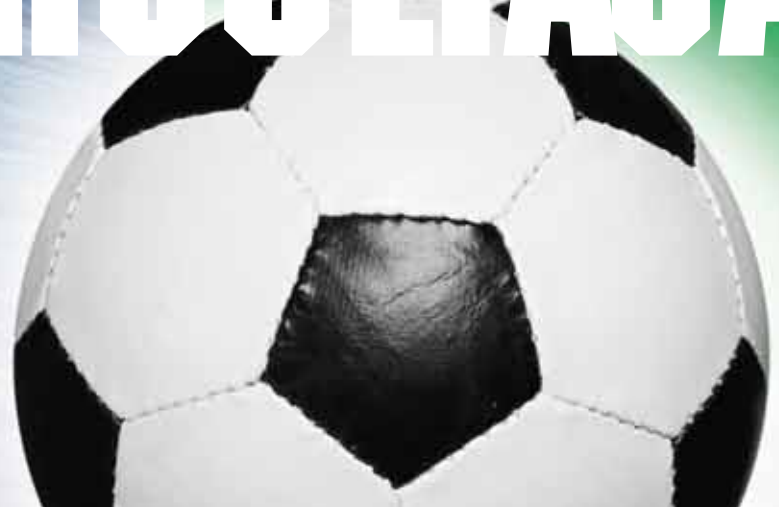
– Tämä malli sopii silmäni parhaiten. ■



VUODEN HUOLTAJA



Cramon ja Suomen Palloliiton Vuoden 2013 huoltaja -kampanjan finaaliin valittiin satojen ehdokkaiden joukosta 13 finalistia. Yleisö valitsi heidän joukostaan voittajaksi Kylmäkosken Veikkojen futsaljoukkueen huoltajan Kari Viertolan.



- Hyvä jalkapallohuoltaja ottaa huomioon kaikki joukkueen jäsenet. Hän on tuki ja turva koko porukalle, sellainen isä- taikka äitihahmo. Oman työnsä huoltaja hoitaa aina tietysti mahdollisimman hyvin.

Näin kuvailee vuoden jalkapallohuoltaja Kari Viertola tärkeää työtään.

Viertola tietää mistä puhuu. Hän on toiminut eri joukkueiden huoltotehtävissä jo toistakymmentä vuotta.

- En ole koskaan pelannut jalkapalloa, mutta olen seurannut lajia mielelläni. Huoltajan hommiin lähdin, kun jalkapalloa pelaavat ystäväni pyysivät, ja pian huomasin pitäväni työstä, Viertola muistelee.

Kylmäkosken Veikkojen huoltajana Viertola aloitti vuonna 2010 - jälleen ystävien toivomuksesta.

VIERTOLAA VUODEN huoltajaksi ehdottaneet joukkuekaverit kuvailevat miestä näin:

- Viliin tultua joukkueemme huoltajaksi muuttui toimintamme ammattimaiseksi. Vili on hoitanut moitteetta niin paitojen pesut kuin tuomarien nestehuollonkin. Kaudella 2011-2012 Vili palkittiin joukkueen Vuoden Uroteko- palkinnolla saunailan hengennostatuspuheensa ansiosta. Sen

siivittämänä loppukausi pelattiin hurmiossa ja noustiin Futsal-Liigaan.

Viertolaa kuvaus naurattaa.

- Poikia pitää välillä vähän potkia, että saavat itseluottamusta. Joskus tulee tappioitakin, mutta niistä ei saa lannistua.

Poikien, eli KylVe:n pelaajien ikähaarukka on suuri: 17-37 vuotta. Viertola kertoo joukkueen hengen olevan hyvä, pelaajat keskustelevat ”vapaasti kaikista asioistaan”.

- Minun sydäntäni lämmittää, kun näen pelaajat tyytyväisinä. Kun varusteet ovat kunnossa, voivat pelaajat keskittyä ainoastaan pelaamiseen. Suurkiitos kaikille äänestäjilleni, Viertola sanoo.

KylVen lisäksi Viertola huoltaa tällä hetkellä myös II-divisioonassa pelaavaa FC Gepardi -futsal-joukkuetta sekä IV-divisioonassa pelaavaa Toijalan Pallo 49:ää.

Viertola lähtee palkintomatalla Ranskaan seuraamaan MM-karsintaottelua Ranska-Suomi yhdessä kampanjan keulakuvan, 1960-luvulta lähtien huoltotehtävissä toimineen **Gunnar Yliharjun** kanssa. Lisäksi Viertolan joukkue sai 1 000 euron varustelahjakortin. ■

Lisätietoja: www.huoltopelaa.fi

HUOLTAJA-FINALISTIT



MIKA HOTOKKA
Siviiliammatti:
Puuseppä-artsaani
Seura: Mikkelin
Kissat (00-juniorit)



MAARIT RAUTIO
Siviiliammatti: Pro-
jektikoordinaattori
Seura: Tikkurilan
Palloseura (TiPS N2)



RISTO SAXMAN
Siviiliammatti:
Maanmittaus-
insinööri
Seura: FC YPA,
miesten 2. divisioo-
nan joukkue



**REIJO
MUURIAISNIEMI**
Siviiliammatti:
Vanhempi merivar-
tija (eläkkeellä)
Seura: TPS (Naisten
liigajoukkue)



JUHA GRÖNHOLM
Siviiliammatti:
Toimin kokopäiviäi-
sesti huoltajana
Seura: Vaasan
Palloseura
(edustusjoukkue)



PASI KIVIMÄKI
Siviiliammatti:
Kuparihittsaaja
Seura: Musan
Salama
(edustusjoukkue)



SAMI AND
Siviiliammatti:
Sähköautomaatio-
suunnittelija
Seura: Valkeakos-
ken Koskenpojat
(edustusjoukkue)



HEIKKI LEHTONEN
Siviiliammatti:
Eläkeläinen
Seura: ÅIFK
(edustusjoukkue)



HEIKKI ORASMAA
Siviiliammatti:
Eläkeläinen
Seura: Ekenäs
Idrottsförening r.f
(edustusjoukkue)



KARI JULKUNEN
Siviiliammatti:
Karjalan lennoston
lentokonekorjaa-
molla korjaajana
Seura: Palloliiton
Itä-Suomen piiri
(pojat C-99 ja
tytöt TC-99)



KJELL SIPINEN
Siviiliammatti:
Vahtimestari
Seura: Åland United



**PAULI
SUOMINEN**
Siviiliammatti:
myyntineuvottelija
Seura: HIFK
(edustusjoukkue)

RPP Rakennus Oy:n toimitusjohtaja Tero Poikola tekee reissutyötä ympäri Suomen.

TERO POIKOLA

Toimitusjohtaja, RPP Rakennus Oy,
Jyväskylä

KOHDE: Asunto Oy Äänekosken Lompsalinn,
kylpyhuonesaneeraus.

TYÖMAAN MIESVAHVUUS: 4–5 henkeä.

TYÖN KESTO: Noin 3 kuukautta.

TYÖMAAN LUOVUTUS: 23.8.2013.

Tällä palstalla rakennusalan ammattilaiset kertovat, mitä ilman he eivät tulisi toimeen.

1 RAKENNUSTELINEET. Kun tilaamme rakennustelineet Cramolta, saamme ne aina ajallaan ja valmiiksi pystytettyinä. Oma porukkamme pääsee suoraan asiaan. Sekä telineet että nostimet on käytännöllistä vuokrata, jotta saamme täsmälleen tarpeen mukaiset laitteet kuhunkin kohteeseen.

2 PIIKKAUSVASARA. Kun purkutöiden yhteydessä pitää poistaa esimerkiksi vanhaa laatoitusta, tarvitaan piikkausvasara. Pesutiloja saneerattaessa tämä on yleistä. Teemme reissutyötä ympäri maata, emmekä pysty aina kuljettamaan kaikkia koneita mukana. Luotan siihen, että Cramolta saamme, mitä tarvitaan.

3 ALIPAINESTAJA. Tämä laite on tarpeellinen lähes joka kohteessa, koska remontoitavista tiloista ei saa levitä pölyä puhtaisiin tiloihin. Keräämällä ilmassa leijaillevan pölyn alipaineistaja tekee työympäristöstä miellyttävämmän ja vähentää siivouksen tarvetta. Jos pöly sisältää terveydelle vaarallisia aineita, alipaineistaja on aivan välttämätön.

Pahkasian perustaja Markku Paretskoi tunnetaan toimittajana ja käsikirjoittajana. Paretskoi on myös valittu Vuoden Markuksi.

Suomen suurpedot, osa 1: Taantuma

35
nro 2 |
2013

Maamme suurpedoista suomalaiset pelkäävät tutkimusten mukaan eniten taantumaa. Se ei ole mikään ihme, sillä taantumamat ovat parinkymmenen vuoden aikana yleistyneet nopeasti. Viimeisimmän lentolaskennan mukaan taantumaa tavataan koko maassa, sen kanta on vahva ja kasvussa.

Suomalaisten huoli on aiheellinen, sillä taantuma aiheuttaa suurta vahinkoa kansalaisille, heidän viljelyksilleen ja muulle elinkeinolle.

Taantumaa on koetettu hävittää, mutta turhaan. Taantuma liikkuu nopeasti ja sen reviiiri on laaja. Vaikka taantuma saataisiinkin juurittua Suomesta, se tulee kuitenkin väijäämättä rajojen yli takaisin maahamme. Meidän tulee muistaa, että taantuma kuuluu Suomen alkuperäisluontoon. Sen kanssa on vain tultava toimeen.

Taantumaa voi nykyään tavata hyvinkin lähellä omaa pihapiiriä. Taantumaa kohtaaminen on aina yllättävä ja äkillinen tapahtuma, joten siihen on syytä varautua jo etukäteen.

Tärkeintä on toimia rauhallisesti. Mikäli törmäät taantumaa, pysähdy heti ja poistu paikalta hiljaa omia jälkiäsi takaisin. Jos sinulla on hitusenkin onnea matkassasi, taantuma ei edes huomaa sinua – varsinkin jos satut olemaan tuulen alapuolella. Taantumaa haju- ja kuuloaisti ovat erinomaisia, mutta sen näkö on verraten heikko.

Vaikka taantuma huomaisikin sinut, on sinulla hyvät mahdollisuudet selvittää tilanteesta ehjin nahoin. Pidä pääsi kylmänä. Vältä katsekontaktia taantumaa kanssa, sillä se voi tulkita sen haasteeksi. Takavuosina suositeltua huutamista ja käsien heiluttelua on syytä välttää.

Älä missään tapauksessa juokse karkuun, sillä se on vain omiaan laukaisemaan taantumaa luontaisen takaa-ajovietin. Myöskään puuhun kiipeämistä ei suositella, sillä kömpelöstä ulkomuodostaan huolimatta taantuma liikkuu ketterästi.

Peräydy askel kerrallaan. Älä koskaan käännä taantumalle selkääsi. Vasta kun olet päässyt turvallisen matkan päähän taantumasta, voit lisätä vauhtia.

Tilanne käy kuitenkin hankalaksi, mikäli taantuma lähtee seuraamaan sinua. Taantuma voi tehdä sinua kohti valehyökkäyksiä. Tavallisesti se kuitenkin pysähtyy muutaman metrin päähän. Jos taantuma kuitenkin tulee aivan lähelle, sinun kannattaa heittäytyä maahan. Suojaa käsillä päästäsi ja pysy täysin aloillasi.

Taantuma voi tulla nuuskimaan ja kääntelemään sinua. Mutta jos leikit kuollutta etkä liiku, taantuma tavallisesti kylästyy varsin nopeasti ja löntystelee tiehensä.

Tilanne muodostuu kuitenkin äärimmäisen vaaralliseksi, mikäli satut joutumaan taantumaa ja nousukauden väliin. Silloin taantuma puolustautuu raivokkaasti, ja sinulle saattaa käydä todella huonosti. ■

”Älä missään tapauksessa juokse karkuun, sillä se on vain omiaan laukaisemaan taantumaa luontaisen takaa-ajovietin.



Markku
Paretskoi

CRAMO LÄMMITTÄÄ

Cramo tekee kohteestasi lämpimän avaimet käteen -periaatteella. Tarjoamme lämmityksen kartoituksen, suunnittelun, vuokrakaluston, vastaanme sen asennuksista ja ylläpidosta sekä päivystämme ympäri vuorokauden.

Suomen laajimmasta lämmityslaittevalikoimastamme löytyvät kaikki lämmitysvaihtoehdot: vesikiertoiset lämmittimet sekä polttoöljy-, sähkö- ja kaasulämmittimet.

Meiltä saat myös 210 kg:n suurkaasuastiat.



-60%



2.9. alkaen kaikki syys- ja lokakuun aikana toimitetut sähkö- ja polttoöljylämmittimet jopa -60% alennuksella. Alennukset ovat voimassa 31.10. asti. Kaikki lämmittimet myös asennettuina.

www.cramo.fi/cramolammittaa

OTA SUKAT, VUOKRAA LOPUT

Stay warm, with Cramo.

Tilaa Cramon asiantuntija veloitusetta työmaallesi kartoittamaan syksyn ja talven lämmitystarpeesi. Tee kaupat ja saat laadukkaat villasukat.



CRAMO

Ota yhteyttä ja tee tilaus lähimpään Cramon toimipisteeseesi www.cramo.fi/toimipisteet.

Myös vaihteemme palvelee Sinua arkisin klo 8-16 numerossa 010 66 110.

www.cramo.fi  www.facebook.com/cramofinland

